

ARGUS

de stem van sprakeloze wilde dieren

Inhoud

3

Aan onze donateurs...

4

Harm Niesen. **Naar een beter ganzenbeleid? Er is nog hoop.** Omdat de schade, die ganzen in de winter aan graslanden veroorzaken, nihil is, kan en moet verjaging worden verboden.

5

Rita Stockmann. **Afschotcijfers als munitie.** Met vage cijfers en oncontroleerbare tellingen weten jagers keer op keer hun jachtbuit veilig te stellen.

7

Pauline de Jong. **Minister zwicht voor chantage bejaarde zwanenhouder.** Ondanks eerdere afspraken krijgt de laatste Nederlandse zwanendrifter nog eens vijf jaar respijt.

10

Betty de Jong. **Jagerspropaganda in de R.-K kerk.** Hoe de controversiële pastoor van Obdam zijn zegeningen uitspreekt over het wel en wee van jagers en hun jachttuig.

13

Rita Stockmann. **Het wilde zwijn: Een opgejaagde, 'beschermde' diersoort.** De Veluwe bossen als (wilde) varkensfokkerijen.

16

Fransen hekelen ganzenvergassing. Vertaling van een artikel uit een Frans jachtijdschrift, waarin ongezouten kritiek wordt geleverd op de vergassingsacties van ganzen in Nederland.

18

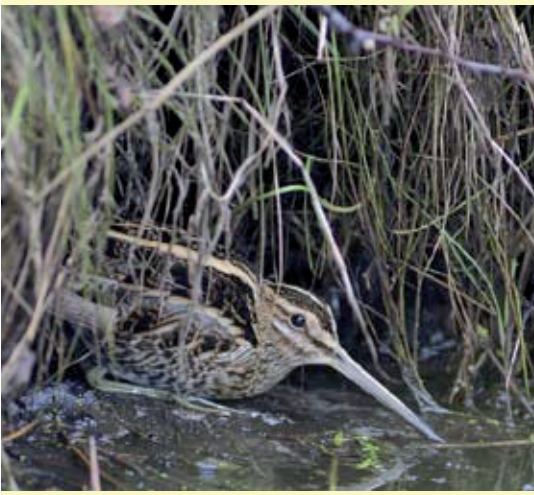
Redactie. **Wild van de Veluwe.** Het lukt jagers steeds beter consumenten wijs te maken, dat het eten van wild gezond zou zijn....

19

Redactie. **Het Eerste nationale Hubertustreffen.** Beeldverslag van de actie van De Faunabescherming tijdens een jachtkermis in Markelo.

22

Betty de Jong. **De buit van de vos.** Vaste rubriek over actueel dierenleed in de media.

Aan onze donateurs

Toen in 1997 de Flora- en faunawet door het parlement werd goedgekeurd, dachten we dat onze in het wild levende dieren een mooie toekomst tegemoet gingen. De grootste optimisten onder ons begonnen al voorzichtig te denken over het opheffen van onze stichting. Immers, bijna al onze in het wild levende dieren kregen een beschermde status, plezierjacht behoorde tot het verleden en voor het doden van dieren in verband met landbouwschade, schade aan de natuur of bedreiging van de volksgezondheid was vrijwel altijd een ontheffing nodig. Die enkele diersoort, waarop de jacht nog wel voor een deel van het jaar geopend was, kregen we ook nog wel op de lijst van beschermde dieren! Kortom, vreugde alom in het land van natuur- en dierenbeschermers. Maar hoe anders pakte het allemaal uit?

We zijn inmiddels twaalf jaar verder en de Flora- en faunawet is door vier kabinetten Balkenende tot op het bot uitgekleet. Er wordt weer geschoten op vrijwel alles wat onder de Jachtwet ook mogelijk was. Er worden ganzen vergast door grote terreinbeheerders. Er worden ontheffingen verleend op de meest dubieuze gronden. En de jagers lachen in hun vuistje...

Al met al betekent deze ontwikkeling dat het werk van De Faunabescherming er allerminst opziet. Meer dan ooit is het nodig om actie te voeren tegen misstanden in ons land waar dieren de dupe van worden, bezwaar te maken tegen onterecht verleende ontheffingen en onze stem te laten horen, lokaal en nationaal. De politiek moet er van doordrongen worden dat er geen positieve relatie bestaat tussen jacht en natuurbescherming en dat onze in het wild levende dieren beschermd moeten worden. Dat blijft onze opdracht.

Ook het afgelopen jaar hebben we weer verschillende acties gevoerd om onze zaak kracht bij te zetten.

In Argus heeft u kunnen lezen hoe we ons hebben verzet tegen de vergassing van ganzen, het rapen van Kievitseieren, actie hebben gevoerd tegen jachtmissen en jachtmanifestaties en bezwaar hebben aangetekend tegen allerlei verleende ontheffingen.

Het zal u duidelijk zijn dat wij uw steun het afgelopen jaar weer hard nodig hebben gehad en we zijn u daar dan ook bijzonder erkentelijk voor. Wij hopen ook het komende jaar weer op uw financiële bijdrage te kunnen rekenen. Samen moeten we ervoor zorgen dat de in het wild levende dieren in ons land de bescherming krijgen die ze verdienen!

Mede namens de redactie van Argus danken wij u hartelijk voor uw steun in het afgelopen jaar en wensen wij u een heel voorspoedig 2010.

Bestuur De Faunabescherming

Naar een beter ganzenbeleid?

Er is nog hoop

HARM NIESEN

Jager met hond in een Natura 2000 gebied, Polder Q bij Petten. Hoewel het hier nadrukkelijk verboden is om ganzen te verontrusten, is dat de enige reden waarom deze man hier loopt.
Foto: Harm Niesen.

Dat zou wel eens een keer tijd worden. Dertig jaar geleden probeerden we, jong en overmoedig, al een Nationaal Ganzenjaar te organiseren. Enerzijds om te proberen een einde te maken aan de toen nog vrijwel ongelimiteerde jacht op bijna alle ganzensoorten en anderzijds omdat er ook al de eerste tekenen waren dat er 's zomers problemen met wilde ganzen zouden ontstaan. In dat Ganzenjaar hebben we veel overleg gevoerd met vertegenwoordigers van alle natuurbeschermingsorganisaties en met politieke partijen, maar het heeft niet opgeleverd wat we graag wilden: een totaal verbod op het schieten van ganzen en het vergoeden van echte schade aan de boeren. De tijd was er kennelijk nog niet rijp voor. Vijftien jaar later wel. Van 1994 tot 2002 werden de ganzen eindelijk met rust gelaten en werd landbouwschade vergoed. Ruimhartig, zeer ruimhartig. Zodat de bedragen de pan uit rezen en er werd gesproken van ganzen met gouden voetjes. Werkelijke schade aan landbouwgewassen vindt, zoals we al vaker hebben besproken in Argus, in de wintermaanden eigenlijk helemaal niet plaats. Met uitzondering van extreme en zeer tijdelijke weersomstandigheden als opdooi, hebben de boeren alleen maar baat bij de aanwezigheid van ganzen op hun land. Dat blijkt uit alle onderzoeken, maar boeren hebben daar geen enkele boodschap aan. Gras is 's winters van geen enkele waarde. Het is alleen maar goed voor het land als dat gras door ganzen wordt omgezet in ganzenmest. Grazende gan-

zen op wintertarwe vergroten de opbrengst aan graankorrels. En het is een volstrekte mythe dat koeien en schapen niet zouden willen grazen op grasland dat vol ligt met ganzenkeutels. Op alle niveaus is de politiek niet bereid de boeren op deze punten tegen te spreken. Vooroordelen van boeren zijn heilig voor onze politici als het om landbouwschade gaat. Ook wat betreft de maatregelen die tot minder schade zouden moeten leiden. Essentieel onderdeel van de tijdens het Ganzenjaar gesmede plannen was ook, dat de ganzen niet verjaagd of verstoord zouden mogen worden. Want daarmee zou het beschikbare areaal voor de overwinterende ganzen enorm worden uitgebreid. Ganzen die met rust worden gelaten verliezen al snel hun schuwheid. De grote concentraties van duizenden ganzen, die zich maar in een beperkt aantal gebieden ophouden, zullen zich opsplitsen in kleinere groepen en zich verspreiden. Daardoor wordt bijna heel het land geschikt als opvanggebied voor ganzen en kan in ieder geval het psychologische gevoel van schade bij de boeren afnemen. Maar zo ver is het dus nooit gekomen. Verstoring van de ganzen, legaal en illegaal, is steeds aan de orde van de dag geweest. Ook als boeren een vergoeding krijgen voor het gedogen van ganzen op hun land kunnen ze het maar al te vaak niet laten om regelmatig een overbodig ritje met de trekker door het land te maken of hun zootje, al of niet vergezeld van een hond het veld in te sturen. Maar het kan nog drastischer. In de Wieringermeer heeft een aantal boeren gezamenlijk een ULV (ultralight vliegtuig) ingehuurd om laag over de concentraties ganzen te scheren en in de Workummerwaard verdienen schooljongens een zakcentje bij door in hun vrije tijd met een quad door de weilanden te scheuren. Zoals gezegd, we hebben een periode van relatieve rust voor de ganzen gehad, waarbij alle schade werd vergoed. De uitgekeerde schadebedragen namen elk jaar toe tot uiteindelijk zo'n 8 miljoen euro. Dat dreigde volgens Den Haag uit de hand te lopen, niet in de laatste plaats ook omdat er nog geen zicht was op een einde aan de groei van de aantallen ganzen. En ook niet in de laatste plaats omdat de boeren helemaal niet blij waren met het overal gedogen van ganzen. Ze kregen dan wel een schadevergoeding, maar dat vergt een hoop administratieve rompslomp en vooral: boeren willen zelf uitmaken wat er in hun land loopt en daar horen ganzen zelden bij. Er werd door LNV een nieuw beleid ontwikkeld, dat tot doel had zowel de schadebedragen als de aantallen smienten en ganzen niet

verder te laten toenemen. In totaal werd na veel gesteggel 80.000 hectare aangewezen als ganzengedooggebied. Veel te weinig, hebben wij van af het begin betoogd, het zou minstens drie á vier keer zoveel moeten zijn. In de gedooggebieden zouden de ganzen met rust moeten worden gelaten, maar opzettelijke verstoringen zijn aan de orde van de dag en er mag bijvoorbeeld gewoon op hazen worden geschoten. Buiten die 80.000 hectare mogen of moeten de ganzen verdreven worden. De effectiviteit daarvan denkt men te vergroten door afschot en dat kost jaarlijks 100.000 ganzen en smienten het leven. De overlevenden zouden zo leren waar ze zich wel veilig kunnen ophouden. Over de periode 2002-2003 tot en met 2007-2008 heeft Alterra onderzoek naar dit nieuwe beleid gedaan en daarover een tiental rapporten gepubliceerd. De conclusies daarin zijn duidelijk en desastreus voor het beleid. In de eerste plaats blijken de kosten, vooral door de gedoogvergoedingen aan de boeren, gestegen te zijn tot maar liefst 18 miljoen euro. Niks besparing, maar meer dan een verdubbeling. In de tweede plaats snappen de ganzen niets van de plaatsen waar ze wel en waar ze niet gedoogd worden. Ook al, omdat het vaak om een lappendeken van wel en niet veilige gebieden gaat, die ook nog eens van jaar tot jaar kunnen verschillen. Van smienten stond overigens van te voren al vast dat ze, door hun grotere mobiliteit, nooit zouden kunnen leren waar de veilige gebieden zich bevinden. Tel daar bij op dat de gebieden primair voor ganzen zijn uitgezocht en dat de smienten geacht worden zich daar maar naar te schikken, en het is duidelijk dat het smientenbeleid tot mislukken gedoemd was. Er is al met al geen sprake van een toename van ganzen en smienten in de zwaar gesubsidieerde gedooggebieden. Actieve verjaging van ganzen werkt wel, maar de ganzen gaan niet naar de gedooggebieden en het kost bovendien meestal veel meer dan de schade die de ganzen kunnen aanrichten. Afschot maakt het verjagen niet effectiever. Die 100.000 ganzen sterven jaarlijks dus voor niets. We zullen terug moeten naar het beleid van rond de eeuwwisseling. Ganzen zijn beschermde vogels, waarvoor Nederland een uitzonderlijk grote verantwoordelijkheid heeft. Eventuele schade die ze aanrichten, moet domweg vergoed worden en iedere verstoring moet verboden zijn. Die schade moet wel op een onafhankelijke manier beoordeeld worden en niet zoals nu door voormalige boeren, die zich hebben opgewerkt tot taxateur. Schade aan gras of wintertarwe is in de winter nauwelijks het vermelden waard. En er komt ook onder natuurlijke omstandigheden binnenkort echt wel een einde aan de groei van de aantallen ganzen. Bij sommige soorten zijn de eerste tekenen daarvan al zichtbaar. Het overal gedogen van ganzen en smienten bespaart zo ongeveer de helft van de nu uitgekeerde bedragen, doordat er geen subsidies voor gedooggebieden en geen uitkeringen voor de verjagingacties meer hoeven te worden betaald.

Afschotcijfers als munitie

RITA STOCKMANN

“**W**e schieten steeds minder hazen” luidt de klacht van jagers. Dan zouden toch alle bellen bij beleidsmakers moeten gaan rinkelen? Want de hazenstand wordt berekend aan de hand van afschotcijfers. Dat is allereerst zeer onbetrouwbaar want jagers geven zelf aan een databank op hoeveel hazen zij hebben geschoten. Die databank wordt beheerd door de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV) waar gegevens van alle bejaagbare dieren worden opgeslagen. Aan de hand van deze gegevens wordt voor veel soorten bepaald hoeveel dieren er mogen worden geschoten. Nog afgezien van de betrouwbaarheid van deze gegevens, kan de omvang van een dierpopulatie natuurlijk nooit worden bepaald aan de hand van alleen het afschotcijfer.

Jaarlijks afschot

Dat een door jagers afgegeven afschotcijfer onvoldoende is om de hazenstand te kunnen bepalen, wordt eens te meer duidelijk nu er in oktober 2009 de vrees bestaat dat het helemaal niet zo goed gaat met hazen. Hadden we dat kunnen zien aankomen? Wanneer men enkel afgaat op die afschotcijfers waarschijnlijk niet. Nog in 2005 wordt het hazenafschot in de WBE-Databank sinds 1980 stabiel genoemd, namelijk 220.000 geschoten hazen. Ook in de laatst openbaar gemaakte WBE-Databank nieuwsbrief van 2007 wordt nog gesproken van 210.000 afgeschoten hazen. Wel worden er verschillen opgemerkt per provincie. Inmiddels lijkt de hazenstand drastisch

te zijn gedaald, maar betrouwbare, objectieve cijfers ontbreken nog steeds. Voor konijnen geldt hetzelfde droevige relaas. Voordat het Virale Heamorrhagisch Syndroom (VHS) in 1991 had toegeslagen, werden er nog 400.000 konijnen geschoten. In 1995 waren het er 160.000. In 2006 vermeldt de WBE-Databank nog slechts 60.000 jachtslachtoffers.

Geheime harde cijfers

Dat jagers bovendien niet staan aan te springen om hun tableau mee te delen aan het publiek blijkt uit het volgende citaat van de WBE-databank, die als aansporing moet dienen om aantallen geschoten dieren te melden: “Als we al informatie naar buiten brengen, is dat

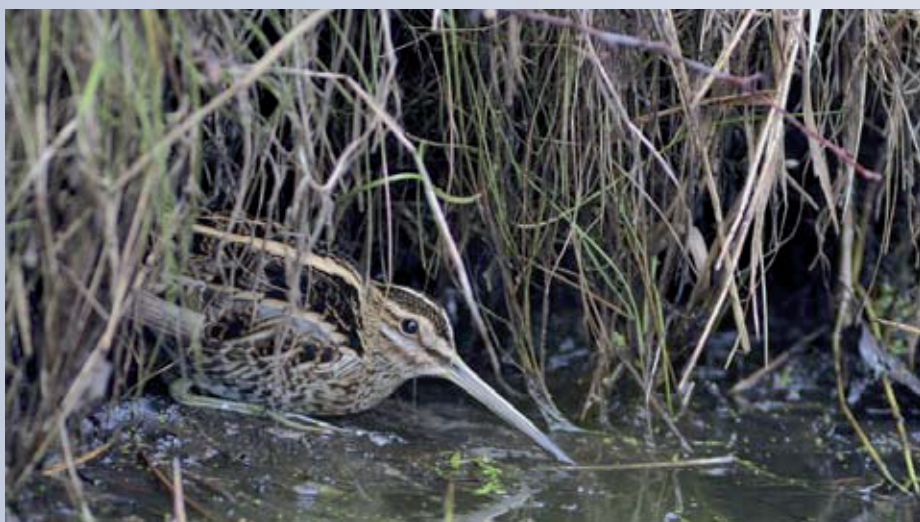
Wintertalingen. Foto: Harm Niesen.

altijd anoniem, dus nooit met vermelding van de naam van de wildbeheerheden (jagersclubs). Ook maken de opgeslagen gegevens geen deel uit van een systeem of andere apparatuur. Inbreken van buitenaf is niet mogelijk. Maar tegelijkertijd wordt de databank door de KNJV bestempeld als instituut om nu eindelijk eens politici en buitenstaanders met harde cijfers duidelijk te maken dat jagers daadwerkelijk in en met de natuur bezig zijn”. Bovendien is de KNJV bronhouder van de cijfers. Indien derden gebruik willen maken van deze gegevens hebben zij de goedkeuring nodig van de KNJV”. Inmiddels zitten de gegevens over afschot op de KNJV-site verstopt achter een besloten website.

Historie

Uit een nieuwsbulletin van het ANP van november 1980 blijkt dat er, ook toen de wildstand-inventarisatie door middel van een jaarlijkse jachtveld-enquête nog in handen van het ministerie van LNV was, behoefte was het land te laten weten hoe het er voor stond met het wild. Ir. I. Van Uythoven, stafmedewerker van de Directie Faunabeheer van LNV, liet het ANP weten: “dat de wildstand zich in goede welstand bevindt. Zoals bijvoorbeeld de reeën, die met 25.000 stuks aan het maximum zitten. Echter de korhoenders laten in te grote getale het leven, maar alle wildsoorten daartussen gaat het bijna allemaal naar den vleze”. Of Nederland een reeënparadijs wordt, wist van Uythoven niet. “Na de oorlog waren er zo’n drie- tot vierduizend. Nu, in 1980, leven er 25.000, terwijl er toch elk jaar 6 duizend reeën moeten worden afgeschoten”. Inmiddels leven we in 2009. We weten dat reeën niet te tellen zijn en dat er volgens de jagers elk jaar het dubbele aantal reeën wordt geschoten, maar liefst 12.000 dieren. Van Uythoven klaagde verder dat de jacht op goudplevieren elk jaar bloot stond aan kritiek. Het excuus van schade ging niet op en volgens natuurbeschermers was er geen sprake van een overschot. Maar wetenschappelijk is aangetoond, dat door de jacht de stand niet achteruitgaat en dus is er sprake van een oogstprincipe, aldus van Uythoven. Hij besluit met: “Jagen is ook recreatie, ontspanning voor de jager”.

Watersnip. Foto: Harm Niesen.

655 afgeschoten wilde zwijnen

Het ministerie van LNV beseft heel goed dat het publiek niet meer te paaien was met cijfers over enkele door het ministerie uitgekozen diersoorten en er verschijnen nieuwsbrieven met wildstand-inventarisaties waar ook het afschot van bijvoorbeeld wilde zwijnen wordt onthuld. Sinds het vergunningensysteem voor afschot van wilde zwijnen in 1976 inging, is het afschot van wilde zwijnen nauwkeurig bekend, aldus het ministerie. In 1976-1977 waren dat er 655. In 2009 zijn er alleen al op de Veluwe 5461 wilde zwijnen geschoten.

Anders inventarisaties

Ook wordt er een oproep gedaan om de aanwezigheid van otter, das, boom- of steenmarter bij het ministerie te melden, om tijdig te weten waar deze soorten nog voorkomen en in welk type gebied.

In 1985 maakt het ministerie van LNV in de wildstandinventarisatie al melding van uitheemse diersoorten zoals wasbeer, Amerikaanse nerts, grijze eekhoorn, katoenstaartkonijn, beverrat, nijlgans, Canada gans, flamingo en halsbandparkiet, die zich snel kunnen verbreiden. Meldingen over deze dieren kunnen worden gedaan bij het ministerie. Wat er vervolgens met deze meldingen is gedaan, blijft een raadsel. In 2009 piekert het ministerie nog steeds over beleid dat zij al 25 jaar voert, maar waarbij de repeterende factor altijd het geweer is.

In 1993/94 wordt, begeleid door onder anderen Bart Ebbing (thans Alterra), Eric Wanders (voorheen Vogelbescherming, thans regiodirecteur bij Staatsbosbeheer), de KNJV en nog zes andere personen uit jagerskringen, in de WBE- Databank Nieuwsbrief nog melding gemaakt van het schieten van 35.800 meerkoeten, 7.500 watersnippen, 20.600 kuifeenden, 5.500 tafeleenden, 500 toppereenden, 9.800 wintertalingen en 1.700 slobeenden. Het jaar daarop is een daling waar te nemen in het afschot van kuifeenden, wintertalingen en kolganzen. Een verklaring hiervoor wordt niet gegeven, behalve voor wat betreft de kolganzen. Voor deze soort is mogelijk het pas uitgevaardigde handelsverbod de reden van het afgenomen afschot.

Hobbyistenwerk

Toen begin jaren tachtig van overheidswege de oprichting van samenwerkingsverbanden van jagers in Wild Beheer Eenheden (WBE's) een feit was, was dat een mooie gelegenheid voor het ministerie om af te komen van onwelgevallige taken zoals het inventariseren van dieren en verzamelen van afschotcijfers van wild middels enquêtes. LNV schuift het zaakje door naar de KNJV en haar nieuw gevormde WBE's. Het Expertise Centrum LNV bleef de gegevens nog wel verwerken. De KNJV is helemaal niet ongelukkig met

die promotie en wordt in 1990 houder van de WBE-Databank. De jagers worden tot 2000 nog wel opgezadeld met een Begeleidingscommissie Afschotregistratie waarin LNV, Expertise Centrum LNV, KNJV, Vogelbescherming, Alterra, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming en de jagersclub Stichting Beheer Natuur en Landelijke Gebied (SBNL) zitting hebben. Deze organisaties worden geacht ondersteuning te verlenen bij een objectieve verwerking van de door jagers aangeleverde afschotcijfers. Hoe objectief de verwerking van getallen ook moge zijn, de aanlevering van gegevens blijft het werk van jagershobbyisten. En na 2000 worden de gegevens zelfs niet meer verwerkt door het Expertise Centrum van LNV, maar door de KNJV zelf. Ook al weer begeleid door een commissie, namelijk de Begeleidingscommissie WBE – Databank, die voornamelijk bestaat uit jagersclubs.

“Jager keurt eigen wild”

Tot de invoering van de Flora- en faunawet worden de inventarisatiegegevens voornamelijk betrokken van onafhankelijke instituten zoals SOVON en Alterra. In de laatste ons bekende Nieuwsbrief van de WBE- Databank van 2007, worden ook gegevens van belanghebbenden zoals van Staatsbosbeheer, Vereniging Wildbeheer Veluwe, Het Fauna-beheerplan Kroondomein en de Raad voor Dierenaangelegenheden (i.v.m. afschot van vee in de Oostvaardersplassen) geraadpleegd. Na invoering van de Flora- en faunawet wordt de Begeleidingscommissie WBE – Databank uitgebreid. Naast de al zitting hebbende WBE's, LNV, KNJV en SBNL wordt de commissie uitgebreid met Het Faunafonds en LTO. Wie nu wie begeleidt zal wel nooit duidelijk worden, maar vast staat dat “de jager hier zijn eigen wild keurt”.

Veel hazen geschoten = hoge hazenstand?

De interpretatie van afschotcijfers in de WBE-Databank Nieuwsbrieven neemt de KNJV zelf voor haar rekening te oordelen naar de simpele cirkelredenering: “Afschotgegevens kunnen een globaal inzicht geven in de aantalsontwikkeling van de wildsoorten. Immers, bij een hoge populatiedichtheid wordt een groter afschot gerealiseerd dan bij een lage dichtheid. Door het afschot te relateren aan de populatiegrootte

kan tevens een indruk verkregen worden van de jachtdruk”. En zo wordt er verder gerommeld. Zonder aarzelen worden er gegevens gebruikt van een jagersbelangenclub als Vereniging Wildbeheer Veluwe en gepresenteerd als vaststaande gegevens over herten, reeën en wilde zwijnen.

Achterhouden van gegevens

Sinds de KNJV zich heeft mogen ontfemen over de afschotregistraties die per jaar vermeld moeten worden in de WBE-Databank Nieuwsbrief, moet je bedelen om een exemplaar of lid zijn van de KNJV om op hun beveiligde Intranet te kunnen kijken. Begin 2002 antwoordt de KNJV op een vraag van De Faunabescherming waar de WBE- Databank Nieuwsbrieven blijven: “De Nieuwsbrieven over de seizoenen 1997/1998 tot en met 1999/2000 zijn momenteel in de maak...”. Ook op internet is niets te vinden over afschotcijfers in Nederland. Vlaamse sites geven wel informatie over wat er in België naar de eeuwige jachtvelden is geholpen. In Nederland moeten we het doen met wat jagers bij de aanvang van elk jachtseizoen over het afgelopen seizoen aan de media toevertrouwen. Dat varieert van: We hebben “veul vos's'n gescho't'n...” tot “alles is weg...” of “alles is opgevret'n”. En dat zijn dezelfde jagers waarop de WBE- Databank haar afschotgegevens baseert. Begeleidingscommissies of niet!

Geschoten hazen in een bevoorradingswagen voor de dierenmarkt in Barneveld. Volgens de verkoper waren de dieren geschoten in Friesland.
Foto: Harry Voss.

Minister zwicht voor chantage bejaarde zwanenhouder

PAULINE DE JONG

In de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren is bepaald dat knobbelzwanen sinds 1 april 2008 niet meer mogen gehouden met het oog op de productie. Voor één persoon heeft de minister van Landbouw echter een uitzondering gemaakt. De minister stelt dat hij deze activiteit nodig heeft om in zijn levensonderhoud te voorzien, terwijl hij 65 jaar is.

Knobbelzwanen, die door de zwanenhouder zijn geselecteerd om te worden gedood, moeten in deze afgezette kraal hun lot afwachten. Ze kunnen niet wegvliegen omdat ze zijn geleewiekt. Foto: Ineke van den Abeele.

Zwanendrift

De zogenaamde 'zwanendrifthouderij' is een Middeleeuwse vorm van knobbelzwanenhouderij ten behoeve van de opbrengst van vlees en/of huiden. De knobbelzwanen worden daarbij niet, zoals bij de houderij van ganzen of eenden, in een schuur of een omraasterd terrein gehouden. De volwassen vogels worden losgelaten in een poldergebied ofwel bevinden zich het gehele jaar op andermans gronden. Om te voorkomen, dat ze zich te ver van de plaats van loslaten verplaatsen, worden deze vogels geleewiekt. Dat houdt in dat het laatste

deel van één van de vleugels wordt geamputeerd, waardoor de vogel niet meer kan vliegen. Meestal worden ze ook nog gemerkt, bijvoorbeeld door een code in hun snavel te kerven of door het plaatsen van een ring. De zwanendrifthouder verhandelt vervolgens de jongen die door deze geleewiekte zwanen worden voortgebracht.

Verbod

Om dieren te mogen houden met het oog op de productie, dienen zij te zijn aangewezen op grond van de Gezondheids- en welzijnswet

voor dieren (GWWD). Met ingang van 1 april 1998 zijn knobbelzwanen verwijderd van de lijst van voor productie te houden dieren. Dit is gebeurd op advies van de Raad voor dieraangelegenheden (Raad). Deze Raad stelde dat de knobbelzwanenhouderij wordt gekenmerkt door onvermijdbare welzijnsproblemen door onder andere het leewieken, vangen, inladen en vervoeren. Dit wordt bevestigd door de praktijk. Bij het vangen wordt een zogenaamde zwanenhaak gebruikt, die om de nek van de vogels wordt geslagen. Bij het vervoer door het veld worden de vogels aan de nek opgetild, waarna ze in een aanhanger worden gepropt. De Raad was van mening dat deze welzijnsproblemen zwaarder moesten wegen dan de belangen van de houder. Voor zwanendrifthouders die op dat moment nog actief waren, werd een overgangstermijn van 10 jaar vastgesteld. Dat betekende dat met ingang van 1 april 2008, deze ongewenste vorm van zwanenexploitatie geheel zou zijn afgelopen.

Vergunning

Eind 2006 heeft één van de nog actieve zwanendrifthouders een verzoek ingediend bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) om na 1 april 2008 vergunning te krijgen om gewoon met deze handel door te mogen gaan. Het gaat om een eenmanszaak gevestigd in Nieuwerbrug, die tevens een groothandel is in wild, veren en donshuiden. Deze persoon is actief in de provincies Zuid-Holland en Utrecht en beschikt over ongeveer 700 broedparen knobbelzwanen. Dit verzoek werd in eerste instantie door de minister afgewezen. Hiertegen werd door de zwanendrifthouder een bezwaarschrift ingediend. Hij beklagde zich over het feit dat hij dan niet meer in zijn levensonderhoud zou kunnen voorzien. Bovendien hadden de vogels volgens hem helemaal niets te lijden van het leewieken. Hij stelt ten slotte dat als de minister hem geen vergunning meer wil verlenen, zij hem maar moet uitkopen voor 500.000 euro.

De minister heeft vervolgens de Raad opnieuw om advies gevraagd. Deze herhaalde dat het leewieken de dieren ernstig hindert in het uitvoeren van hun natuurlijke vlucht- en trekgedrag. De Raad was nog steeds van mening dat deze ingreep vanuit het oogpunt van dierenwelzijn onacceptabel is. Ondanks

dit negatieve advies verleende de minister begin 2008 de vergunning alsnog. Zij gaf aan dat het een belangrijke bron van inkomsten voor deze man vormt en zij verwees daarbij naar zijn leeftijd. Hij was op dat moment 64 jaar. De vergunning werd echter verleend om deze ongewenste praktijken tot 1 april 2013 voort te kunnen zetten. Nu weten wij dat er de laatste tijd veel wordt gesproken over het verhogen van de AOW-leeftijd, maar dat deze binnenkort op 69 jaar zou uitkomen, lag ook toen niet voor de hand. De betreffende zwanendrifthouder is inmiddels 65 jaar en kan dus onmogelijk volhouden dat hij de inkomsten nodig heeft om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien.

Beroep

De Faunabescherming heeft tegen deze vergunning beroep aangetekend bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven in Den Haag. Wij voerden onder andere aan dat de minister de welzijnsproblemen die bij deze zwanenhouderij optreden, ten onrechte heeft genegeerd. Het leewieken veroorzaakt ontgenzeggelijk ernstige pijn bij de dieren. Het afsnijden van een stuk van de vleugel wordt door de betreffende zwanendrifthouder kort na hun geboorte in het veld uitgevoerd. Dat de vogels zich van deze ingreep herstellen en als ze niet door hem worden geslacht, uiteindelijk uitgroeien tot volwassen dieren, vormt geen bewijs voor de stelling dat hun welzijn niet ernstig wordt geschaad. Bovendien worden de dieren door het leewieken beperkt in hun bewegingsvrijheid. De zwanendrifthouder stelde dat het leewieken op grond van de GWWD ook bij andere vogels is toegestaan. Dan gaat het echter om vogels bijvoorbeeld ganzen of eenden die in een niet gesloten, maar wel afgebakende, ruimte worden gehouden. Deze dieren krijgen de nodige zorg en bescherming van hun eigenaar. De knobbelzwanen waar het hier om gaat, krijgen geen enkele zorg of bescherming. Ze worden in de vrije natuur losgelaten en dienen zelf hun voedsel bij elkaar te scharrelen. Ze worden

ook bijvoorbeeld niet beschermd tegen weersinvloeden of eventuele predatoren. Kortom, de vogels worden verminkt en vervolgens volledig aan hun lot overgelaten.

Niet-gehouden

Wij hebben tijdens de zitting nog eens benadrukt dat het helemaal niet gaat om gehouden vogels. Ook de geleewiekte oudervogels zijn ooit in het wild geboren, maar vervolgens door de zwanendrifthouder verminkt en gemerkt. Datzelfde geldt voor hun nakomelingen. Om te kunnen bepalen of een dier als 'gehouden' kan worden beschouwd stelt de GWWD dat een indicatie is of 'iemand de beschikkingmacht heeft over het betreffende dier'. Dat is in het onderhavige geval absoluut niet aan de orde. Om de zwanen te kunnen verhandelen moet de zwanendrifthouder de vogels eerst zoeken en daarna vangen. Hij gaf tijdens de zitting toe dat, hoewel hij bijhoudt waar hij de ouderparen heeft losgelaten, hij 'elk jaar een paar honderd jonge zwanen niet terug kan vinden'. Die vogels ontsnappen en 'verdwijnen' vervolgens in de vrije natuur.

Uitspraak

Zeer tot onze teleurstelling is het College van Beroep, nadat zij er een half jaar over heeft nagedacht, tot de conclusie gekomen dat de vergunning toch terecht is verleend. Het rechtcollege ging volledig voorbij aan onze stelling dat de betreffende knobbelzwanen allemaal in vrijheid zijn geboren en opgegroeid en dus als beschermd moeten worden beschouwd. Het college meende dat de dieren wel door de zwanendrifthouder worden 'gehouden'. In de uitspraak staat letterlijk: "De zwanendrifthouder eigent zich de nakomelingen van de broedparen toe door ze kort na de geboorte te leewieken". Op deze manier wordt het verminken van wilde vogels, waarna ze niet meer 'in een voor hun aard natuurlijke vrijheid leven' goedgekeurd en wordt de vanger vervolgens zelfs de legale eigenaar van de betreffende dieren.

Met betrekking tot het feit dat de zwanen-

Deze in het wild geboren donsjongen van knobbelzwanen eigent de zwanenhouder zich toe. Ze kunnen worden gebruikt voor hun dons, om hun huid, waarvan leren dameshandschoentjes worden gemaakt, of om hun vlees. Foto: Ineke van den Abeele.

drifthouder inmiddels AOW-gerechtigd is, stelde de rechter nog wel dat het misschien logisch was geweest om de vergunning maar voor één jaar te verlenen. Het is volstrekt onduidelijk waarom de minister voor deze ene persoon in heel Nederland deze uitzondering heeft gemaakt. Desondanks wees de rechter ons beroep af en liet hij de vergunning in stand.

Ontheffing

Afgezien van deze vergunning op grond van de GWWD, beschikt de zwanendrifthouder ook over een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet. Met deze ontheffing heeft hij toestemming om knobbelzwanen te vangen en hun nesten te verstoren, ook als het gaat om niet door hem gemerkte en geleewiekte exemplaren. Deze ontheffing is dus vooral verleend om te voorkomen dat hij de wet overtreedt als hij bij het uitoefenen van de zwanendrift per ongeluk een 'wilde' knobbelzwaan vangt of verstoort. Overigens gaf de persoon in kwestie tijdens de zitting aan dat hij de jongen van een gemengd koppel, dus een gemerkte en geleewiekte knobbelzwaan samen met een 'wilde' knobbelzwaan, ook als zijn eigendom beschouwt.

Foto: Gerard Ellenbroek

Rechtbank

Ook tegen deze ontheffing hebben wij beroep aangetekend. Deze ontheffing is verleend 'ter bescherming van de fauna'. Wij zijn juist van mening dat de fauna, ofwel de knobbelzwanen, het meest gebaat is bij het niet verlenen van deze ontheffing. Alle zwanen zouden juist met rust gelaten moeten worden. Ook deze rechtbank heeft ons beroep ongegrond verklaard. Ook hier hadden wij aangevoerd dat de knobbelzwanen die zijn geringd en geleewiekt niet als 'gehouden' kunnen worden beschouwd. Ze zijn in feite uit het wild gevangen, hetgeen op grond van de wet verboden is. Maar ook deze rechter heeft niet echt naar onze argumenten geluisterd. Deze rechter stelde dat de vogels kunnen worden beschouwd als gefokte vogels die in gevangenschap leven, omdat ze zijn geleewiekt en voorzien van een merkteken. Dat is natuurlijk het omdraaien van de feiten. Deze merktekens zouden inderdaad moeten bewijzen dat een vogel in gevangenschap is gefokt. In dit geval staat echter vast, en wordt ook door de zwanendrijfhouder niet ontkend, dat de vogels in de vrije natuur zijn geboren. Ze zijn echter uit het nest gehaald en vervolgens geleewiekt en voorzien van een merkteken. Als dat is toegestaan dan zou dus iedereen vogelnestjes mogen uithalen. Als hij de jonge vogeltjes daarna maar netjes van een of ander merkteken voorziet, kan hij vervolgens zeggen dat hij ze in gevangenschap heeft gefokt!

Siervogels

De vergunning in het kader van de GWWD werd verleend voor het 'houden met het oog op de productie van knobbelzwanen afkomstige producten'. Bij 'producten' moet in dit geval worden gedacht aan vlees, leer, veren en dons. Het levende dier zelf wordt niet als 'product' gezien. Deze zwanendrijfhouder heeft volgens de minister geen vergunning

nodig voor het verhandelen van de jonge knobbelzwanen, zolang hij ze levend verkoopt als 'siervogel'. Voor het houden en verhandelen van de levende vogels geldt alleen een ringplicht. Afgezien van de persoon, die de genoemde vergunning heeft verkregen, is er nog een zwanendrijfhouder actief in Nederland. Deze heeft geen vergunning op grond van de GWWD aangevraagd, aangezien hij alle, in het wild gevangen, jonge knobbelzwanen levend verkoopt. Ook deze handelwijze is lijnrecht in strijd met de Vogelrichtlijn.

Gelegaliseerde wildvang

Alle in het wild levende vogels in Europa zijn op grond van de Vogelrichtlijn beschermd. Dat betekent dat ze niet mogen worden gevangen of gedood en dat betekent ook dat niemand zich deze in het wild levende vogels mag toe-eigenen. Deze bescherming geldt alleen niet voor vogels die in gevangenschap zijn geboren en opgegroeid. De houder van deze vogels moet echter kunnen aantonen dat hij de door hem gehouden vogels mag houden en dat gebeurt dan meestal door middel van een gesloten pootring. Een gesloten ring (met de juiste maat) kan alleen worden aangebracht bij een pas uit het ei gekropen vogel zonder dat het pootje wordt beschadigd en het idee is dat de aanwezigheid van een gesloten pootring als bewijs kan dienen voor een legaal gefokte vogel. Niets is echter minder waar getuige de vele berichten en klachten van onder andere Vogelbescherming over het feit dat in het wild gevangen vogels regelmatig illegaal worden voorzien van gesloten pootringen en op die manier worden gelegaliseerd. Dat gebeurt bijvoorbeeld door te knoeien met de ringen en deze toch bij volwassen vogels aan te brengen. Het gebeurt ook door in de natuur nesten van vogels op te zoeken, de jonge vogels op het nest te ringen en ze vervolgens op te halen net voordat ze

vliegvlug zijn geworden. Dat is precies wat de zwanendrijfhouder doet en dat wordt op deze manier door het ministerie van LNV bewust gedoogd.

Conclusie

Wij constateren dat de hiervoor genoemde uitspraken de illegale vogelhandel geweldig in de kaart spelen. Met een beroep op het gelijkheidsbeginsel kunnen alle onverlaten hun, uit de natuur geroofde, vogels nu legaliseren.

Het blijft een raadsel waarom minister Verburg geen punt durft te zetten achter dit soort onwettige praktijken. Waarom laat zij zich chanteren door één zwanendrijfhouder die nota bene 500.000 euro van haar eist ter compensatie van gederfd inkomen, terwijl hij 10 jaar geleden al wist dat het op deze manier exploiteren van knobbelzwanen na 2008 verboden zou zijn? Het ministerie van Landbouw is, de visserijsector meegerekend, ook al kampioen subsidieverstrekker. Op deze manier ontstaat sterk het gevoel dat niet het ministerie maar de landbouw- en visserijsector het in dit land voor het zeggen hebben. Wetten worden daarbij met het grootste gemak opzij gezet.

Zoals uit het voorgaande blijkt legt het ministerie deze zwanendrijfhouder geen strobreed in de weg. Hij heeft nog maar één mogelijk probleem. De knobbelzwanen die hij exploiteert, bevinden zich niet op zijn eigen terrein en hij moet vooraf toestemming hebben van de grondgebruiker om zijn activiteiten op diens gronden te kunnen uitvoeren. Wij roepen dan ook gemeenten en particulieren op om deze persoon *geen* toestemming te verlenen zijn kwalijke praktijken op hun gronden uit te oefenen.

Foto: Gerard Ellenbroek

Een Hubertusmis in Obdam

Jagerspropaganda in de R.-K kerk

BETTY DE JONG

Hubertusmissen zijn Katholieke kerkdiensten waarin de priester zich laat bijstaan door propagandisten van de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV). Vanaf de preekstoel wordt geprobeerd de kerkgangers te overtuigen van het nut van de plezierjacht. Zo ook in Obdam, Noord-Holland op zondag 8 november 2009. In de meeste kerken is het ongebruikelijk dat honden en andere dieren die gebruikt worden tijdens de jacht, zoals roofvogels, in de kerk worden toegelaten. Maar in de R.K.kerk in Obdam worden ze zelfs door meneer pastoor gezegend met wijwater.

Ongepast

De eerste Hubertusviering werd gehouden in 1973 in Ulvenhout, ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan van de KNJV. Dankzij hevige protesten van zowel dierenvrienden maar ook van reguliere kerkgangers, werd een Hubertusmis in Naarden afgelast. Bisschop Zwartkruis van Haarlem liet indertijd per brief weten dat hij via zijn vicaris, de viering had afgelast.

Bisschop Möller van Groningen liet weten: "Dat de wijze waarop in Noord-Nederland het geloof beleefd wordt, van dien aard is, dat daar geen Hubertusmissen in passen".

Imagoprobleem

Blijkbaar hebben de jagers in Noord-Holland anno 2010 weer een imagoprobleem zodat zij de hulp in moeten roepen van de R.-K. kerk om hun geschonden blazoens door middel van een kerkdienst ter ere van de heilige Hubertus, weer een beetje hopen op te poetsen. Anders dan zijn voorganger laat de huidige Bisschop van Haarlem en Amsterdam Mgr. dr. J.M. Punt, schriftelijk aan de organisatie "Rechten voor al wat leeft" weten een reactie op Hubertusmissen over te laten aan pastoor Vlaar van Obdam. Deze pastoor zegende de honden en hoopte dat de honden sterk genoeg zullen zijn en een goede hulp voor jagers om de jacht goed te kunnen uitoefenen.

Legende

De jagers hebben nog een ander probleem. De Hubertusmis is vernoemd naar Sint Hubertus, de zogenaamde patroonheilige van de jacht. Maar Hubertus is helemaal geen schutspatroon van de jagers, maar juist van de dieren!

de kerk. Sinds zijn 'ontmoeting' met dit hert wordt hij beschouwd als de beschermer van dieren (zie inzet).

Huiveren

De pastoor van Obdam geeft een heel andere uitleg aan de Hubertuslegende. Samen met de jagers ziet hij Sint Hubertus als hoeder van de jacht. De jagers maakten daar dankbaar gebruik van.

Een blik in de kerk deed ons huiveren. Een groot toneel ter verheerlijking van de jacht. Ruim honderd jagers met jachthonden, jacht-hoornblazers, opgezette vossen, vogels en andere resten van dode dieren. Daarbij levende roofvogels, die door valkeniers als speelgoed worden gehouden en gebruikt. Blind door een kap op het hoofd en gedwongen te moeten luisteren naar het luid getoeter van de jacht-hoornblazers. Voor de vogels moet dat een kwelling zijn.

Jagers met hun honden worden na de dienst gezegend door pastoor Vlaar van de Sint-Victor Parochie in Obdam Noord-Holland. Meneer pastoor is ook meegegaan op jacht ter voorbereiding van de Hubertusmis. Een staaltje van normvervaging tussen hobby en geloof. Foto: Harry Voss.

Bedreiging

Omdat wij van mening zijn dat de pastoor de Hubertuslegende misbruikt om de jacht te promoten, hebben medewerkers van De Faunabescherming samen met mensen van Rechten voor al wat leeft vóór de kerkdienst begon informatie uitgereikt aan de kerkgangers met de échte Hubertuslegende en een "schietgebed". Tijdens de preek liet pastoor Vlaar weten dat hij de actievoerders had waargenomen. Hij vertelde over de brief die hij en het Bisdom hadden ontvangen en dat hij andersdenkenden best wel zou willen begrijpen maar dat dit wel moeilijk voor hem was. Hij werd zelfs bedreigd, zo zei hij. Met deze opmerking wilde hij doen voorkomen alsof die bedreiging afkomstig was van dierenbeschermingsorganisaties. Niets is echter minder waar.

De bedreiging waaraan hij refereerde, kwam rechtstreeks van zijn meerderen uit Haarlem. Het Bisdom Haarlem-Amsterdam is namelijk allerm minst gecharmeerd van het populistische gedrag van pastoor Paul Vlaar.

Nevenactiviteiten

Naar het blijkt is pastoor Vlaar niet alleen de pastoor van de jagers maar ook van de slager,

de bakker en de voetbalclub om de hoek. Dat lezen we in Observatrix (zie <http://www.observatrix.nl>). Hij ligt dan ook niet alleen onder vuur vanwege de Hubertusmissen, ook voor andere activiteiten die voor veel onrust bij het Bisdom Haarlem-Amsterdam zorgen. Zo heeft de pastoor de "slagersmis" uitgevonden. Aan de vooravond van die slagersmis werden speciaal voor deze viering twee

Reclame in de R-K kerk voor het houden van roofvogels. Het zonder noodzaak schieten van ruim een miljoen dieren elk jaar wordt door pastoor Vlaar betiteld als: "Het bewust omgaan met de Schepping". Foto: Harry Voss.

varkentjes geslacht. De kerk, die eens tot de mooiste van Noord-Holland is uitgeroepen, kreeg het aanzien van een grote snackbar met broodjes beenham. De muren werden behandeld met worsten en voor de 400 genodigden uit de slagerswereld werd *Schlagermuziek* gespeeld.

Ook de uitnodiging aan Marijke Helwegen om op 26 september 2009 te preken op de kansel werd pastoor Vlaar niet in dank afgenomen. Zij trad in de kerk in Obdam op met haar bekende vredesduiven-act. Natuurlijk was hierbij ook haar duiventil op wielen met alle toeters en bellen die daarbij horen aanwezig. Dat alles samen met het handelsmerk van Marijke: lipjes getuit en borstjes vooruit. Als gevolg van al deze controversiële activiteiten dreigt er overplaatsing voor Vlaar als hij zich niet tot de orde laat roepen.

Agressie

Bij het uitdelen van de informatie buiten de kerk, sloeg de vlam al in de pan. Een jager stak de brief van De Faunabescherming in brand en schold faunabeschermers uit voor vuil tuig. En ook na de mis en de zegening van jagers en jachthonden brak er tumult uit. Direct na de zegening werd de fotograaf van De Faunabescherming van achteren door twee jagers aangevallen. Doel was om het foto toestel af te pakken. Tijdens de worsteling die daarbij ontstond, bleef een grote groep jagers staan kijken hoe de man werd gemolesteerd. Door ingrijpen van twee faunabeschermers kon de fotograaf worden ontzet. Het foto toestel werd door de jagers vernield. De foto's bleven gelukkig gespaard, zoals u in deze reportage kunt zien. De fotograaf heeft bij de politie aangifte gedaan van mishandeling en vernieling.

Schietgebed

Heilige Hubertus

Heer, wij zijn vandaag bijeen om de bekering te gedenken van de Heilige Hubertus.

Door Uw persoonlijk ingrijpen, wendde de Heilige Hubertus zich af van de jacht en kon het hijgend hert de jacht ontkomen.

Maar er zijn er zovelen, die zich volgelingen van Hubertus noemen, doch die zich nog steeds overgeven aan het voor hun plezier doden van Uw schepselen.

Zelfs Uw Pastoor Paul Vlaar wijkt af van Uw wegen door de geweren, de honden en de jagers, die de vogelen des velds bedreigen, te zegenen in Uw naam.

Terwijl U weet, dat in elk vogelasiel aangeschoten buizerds, watersnippen, wilde eenden, roeken, kuifeenden, houtsnippen, houtduiven, knobbelzwanen en ganzen lijden als gevolg van de plezierjacht.

Wij vragen U deze dieren te zegenen en te genezen en alle andere in het wild levende dieren te beschermen tegen hen die Uw schepping zien als een schaal met oliebollen, waarover ze naar eigen inzicht kunnen beschikken.

Die zelfs de beschermdsten van de beschermdsten niet ontzien en misbruik maken van Uw bedehuis om hun zonden te bedekken met de mantel van Uw Pastoor.

Heer wij begrijpen dat U niet elk jachtseizoen opnieuw herten met een lichtend kruis tussen de geweien het veld in kunt sturen om de hardheid des herten te overwinnen.

De lusten der smulpapen zullen het respect voor Uw schepping in veel gevallen blijven overheersen.

Maar Heer, als gij spreekt tot Uw oprechte gelovigen, moet het toch mogelijk zijn een bezoedeling van Uw Naam zoals hier vandaag plaatsvindt, definitief tot een einde te brengen?

Wanneer Gij de schellen van de ogen laat vallen van Uw kinderen in de Sint Victor parochie in Obdam, zullen ze zich in het voetspoor van de Heilige Hubertus afwenden van de jacht en zich voortaan inzetten voor de bescherming van dieren, Uw schepselen.

Vergeef de jagers, velen van hen weten niet wat ze doen. En zegen Uw bedreigde schepselen, want het zou eeuwig zonde zijn wanneer ze op het bord belanden van hen die Uw wetten met voeten treden. Help de maaksels van Uw hand en bescherm ze.

Amen

(Vrij naar Jan Bom).

Jachthonden in de kerk in afwachting van de zegen. Voor de KNJV zijn jachthondenclubs voor wie allerlei proeven en wedstrijden worden georganiseerd, niet alleen een welkome inkomstenbron maar ook gratis propaganda voor de jacht. Foto: Harry Voss

Niets gezien

De pers, die ter plaatse was, vroeg de pastoor om een reactie op de agressie van de kant van de jagers. Helaas was het genoemde gebeuren hem ontgaan en hij voegde eraan toe: "Dan hadden de actievoerders hier maar niet naar toe moeten komen". "De schepper heeft de mens het beheer over de dieren gegeven en de jagers doen hun werk zeer goed", zo betoogde hij.

Wij vroegen ons af waarom een pastoor vrijwillig Hubertusmissen gaat houden en jagers zo steunt ten behoeve van de plezierjacht. Aan een journalist liet pastoor Vlaar weten waar zijn voorliefde voor de jacht vandaan gekomen was. Een paar jaar geleden had hij een parochiaan getrouwd, die jager was. De man had hem uitgenodigd voor een jachtpartij. Dat was de pastoor zo goed bevallen dat hij het idee had opgevat om in zijn kerk een Hubertusmis te gaan organiseren. En zo geschiedde. Het is spijtig dat de pastoor juist het huwelijk van een jager moest inzegenen. Hoe anders zou het zijn gelopen als hij het huwelijk had moeten inzegenen van een faunabeschermer?

Deze zeearend is samen met nog een paar duizend lotgenoten van zijn vrijheid beroofd. Onder het mom van educatie wordt er gerotzooid met in- en uitheemse roofvogels. Het ministerie van LNV is volledig verantwoordelijk voor deze misstanden. Roofvogelshows zijn publiekstrekkingen, leuk voor kinderen en mensen die verder niet nadenken. En natuurlijk voor de valkenier zelf. Die verdient een dikke boterham aan dierenleed. Foto: Herman de Jong.

SINT HUBERTUS EN DE JACHT

Wat is de Hubertus-legende en wat is de échte betekenis ervan?

De legende vertelt over een lichtend kruis dat verscheen tussen het gewei van een hert dat de verwoede jager Hubertus juist van plan was te doden. Vanaf dat moment veranderde Hubertus zijn levenswandel. Hij had blijkbaar begrepen wat dat lichtende kruis, juist tussen het hertengewei, te betekenen had: het symbool van het lijden van Christus stond nu symbool voor het lijden van de dieren die door o.a. Hubertus waren omgebracht. Daarom doodde hij het hert niet, maar ging zijn leven wijden aan de kerk en werd bisschop. Tot zover in het kort de Hubertus-legende.

Gelukkig gaan nu steeds meer mensen (ook binnen de kerken) begrijpen wat Sint Hubertus in het jaar 683 al had begrepen, namelijk dat ook dieren Gods schepselen zijn en dat ze niet zijn geschapen om onnodig door "wildbeheerders" te worden neergeknald.

Er wordt gezegd dat in de Hubertusmis 'slechts dank aan God wordt gebracht voor de mogelijkheden die Hij mensen biedt tot hun recht te komen in Zijn scheppingsorde'. Ook wordt beweerd dat het bij de Hubertusmis gaat om 'bewust omgaan met de Schepping'. Wel, wij denken dat als Sint Hubertus zou zien hoe deze schone gedachten door jagers in praktijk worden gebracht, en dat nog wel in zijn naam, hij zich zou omdraaien in zijn graf. Als Sint Hubertus nog zou leven, zou hij hoogstwaarschijnlijk zeggen dat hij nooit gewild zou hebben dat zijn naam misbruikt zou worden als propaganda voor het neerknallen van talloze onschuldige schepselen Gods. Dat dit niet "bewust omgaan met de Schepping" is. Dat er betere manieren zijn om als mensen tot ons recht te komen in de scheppingsorde.

Wat zou het mooi zijn (en o.i. ook correcter!) als Sint Hubertus jaarlijks in alle Rooms-Katholieke kerken zou worden herdacht niet als patroonheilige van de jacht, maar juist als degene die zich van de jacht bekeerde! Niet om het eerste, maar om het laatste is hij immers heilig verklaard.

Bron: St. "Rechten voor al wat leeft"

Het wilde zwijn: Een opgejaagde, 'beschermde' diersoort

RITA STOCKMANN

Het wilde zwijn is in Nederland weliswaar een bij wet beschermde diersoort, maar van die bescherming komt in de praktijk weinig tot niets terecht. Niet alleen doordat ze intensief worden bejaagd, maar ook omdat het ministerie van LNV een zogenoemde nuloptie voor wilde zwijnen buiten de zogenaamde leefgebieden, te weten het Centraal Veluws Natuurgebied en De Meinweg in Limburg, heeft bepaald. De Veluwe kent zes leefgebieden voor wilde zwijnen plus Het Nationale Park De Hoge Veluwe en het privé Landgoed Deelerwoud. Kroondomein Het Loo heeft een aparte status. Decennia lang is het wilde zwijn intensief bejaagd ook door middel van drijfjachten. Maar omdat er altijd is gemanipuleerd met de geslachtsverhouding – jagers kregen een boete van de jagermeester als er een vrouwtjeszwijn werd geschoten – hebben jagers het voor elkaar gekregen een ware varkensfokkerij op poten te zetten. Bovendien werd er flink bijgevoerd waardoor een continu tafeltje dekje ontstond.

Drijfjacht lonkt

Nooit werd de jagers op wilde zwijnen een strobreed in de weg gelegd, niet door het ministerie van LNV en nog minder door de provincie Gelderland. De voorloper van het huidige Faunafonds, het Jachtfonds, heeft in de loop der tijd een vermogen betaald aan rasters om de zwijnen van de landbouwgronden te houden.

Pas in 2002 kwam er een einde aan de drijfjachten. Sinds die tijd zinnen de jagers op een list om de gewraakte drijfjacht weer te heroveren op de anti's. Er is een lichtpuntje voor het groene gilde. In de wet is een passage opgenomen dat de minister de één op één jacht, ook wel drukjacht genoemd (verhullende benaming voor drijfjacht), weer kan toestaan wanneer in enig jaar het toegewezen afschot niet kan worden gerealiseerd. En dat afschot gaat inderdaad steeds moeizamer nu jagers tegenwoordig liever in het buitenland jagen dan op de Veluwe in hun eentje, zittend op een hoogzit of in een terreinwagen hun quotum vol moeten zien te schieten. Wanneer dat niet

lukt, worden de jagers blij verrast door een ministeriële beschikking. Dan lonkt wederom de drijfjacht, al mag het zo niet meer worden genoemd van de wetgever.

Verkeersveiligheid

Er is een belangrijke factor die de jagers wel hadden voorzien, maar die toch anders uitpakte. De ontheffingen die sinds 2003 worden gegeven en die in het seizoen 2008-2009, in totaal 6153 wilde zwijnen het leven hebben gekost, zijn geschoten met name onder het mom van de verkeersveiligheid. Die verkeersveiligheid is natuurlijk een fenomeen waar meer mensen zich mee willen bemoeien dan uitsluitend jagers. Er ontstond een top 10 van wegen met veel aanrijdingen met wilde zwijnen. De provincie voelde zich ten lange leste genoodzaakt in te grijpen. En wel zo dat de jagers in steeds straffere bewoordingen te verstaan kregen dat zij zich moeten houden aan de voorschriften ten aanzien van het bij-

Pas na honderden ongelukken is de provincie deze zomer begonnen met het plaatsen van opvallende waarschuwingsborden voor overstekende wilde dieren.

voeren, dat ze 3233 biggetjes moeten schieten en dat ze de geslachtsverhouding niet verder scheef mogen trekken. De 671 aanrijdingen met wilde zwijnen in 2008, die jagers zeggen zelf te hebben vastgesteld, werden de provincie te gortig.

Die aanrijdingen vinden bijna uitsluitend plaats op provinciale wegen waar doorgaans (te) hard wordt gereden en waar zich langs beide zijden van de weg jachtvelden bevinden. Op de Noord-Veluwe betreffen dat voor een belangrijk deel wegen langs militaire oefenterreinen, die zonder uitzondering voor de jacht verpacht zijn. Op de Zuid-Veluwe heeft Natuurmonumenten gevaarlijke situaties gecreëerd door rasters weg te halen rond Planken Wambuis om zo verschillende van haar gebieden aan elkaar te koppelen, in afwachting van of juist ter bespoediging van het mogen aanleggen van cerviducten.

Verdreven uit leefgebieden

De meedogenloze jacht die sedert enige tijd plaats vindt om de aantallen zwijnen drastisch naar beneden bij te stellen, zijn niet zonder gevolgen gebleven. Omdat de zwijnen uit de kernen van hun leefgebieden worden verdreven, mede als gevolg van het 's nachts jagen met kunstlicht, zoeken zij een veilig heenkomen en belanden dan niet alleen langs en op wegen maar worden ook naar de randen van de Veluwe verjaagd. Daar doen zich dan weer nieuwe problemen voor. Bewoners van dorpen klagen over nachtelijk bezoek van wilde zwijnen die hun tuintjes ondersteeven halen, wandelaars die lastig worden gevallen door agressieve zwijnen en golfbanen die 'over night' weer worden teruggegeven aan de natuur. Alle inwoners van Gelderland worden onder uitdrukkelijke aanmoediging van de provincie, in de huis-aan-huis bezorgde provinciekrant uitgenodigd hun klachten over wilde zwijnen te melden bij een speciaal in het leven geroepen meldpunt. Deze klachten worden verzameld om te worden gebruikt als motivering om ontheffingen te verstrekken om wilde zwijnen te kunnen schieten in de zogenoemde nul optie gebieden.

Nuloptiebeleid

Nuloptie-gebieden zijn alle gebieden buiten het Centraal Veluws Natuurgebied en De Meinweg in Limburg, waar het ministerie van LNV geen enkel wild zwijn duldt. Alle zwijnen die daar belanden worden zonder pardon neergeschoten. Tenminste... als de jager niet heeft besloten dat hij zijn eigen zwijnenfokkerijtje gaat opzetten. In dat geval, en die zijn er genoeg, wordt het door het ministerie van LNV bedachte plan om zwijnen uitsluitend geconcentreerd te houden op de Veluwe en in het Meinweggebied, lelijk doorkruist. Overigens lopen de wilde zwijnen ook vanuit Duitsland ongehinderd de grens over naar met name Overijssel Gelderland en Limburg,

aangezien de grens bepaald niet waterdicht is afgerasterd. Het nuloptiebeleid komt dus sowieso neer op dweilen met de kraan open. Het hele plan om wilde zwijnen te concentreren in slechts twee leefgebieden, heeft overigens niets te maken met overlast of aanrijdingen. Het is uitsluitend bedoeld om de varkens in de intensieve vee-industrie te beschermen tegen veeziekten als varkenspest en de ziekte van Aujeszky, hoewel de wilde zwijnen meer kans lopen te worden besmet door de gehouden varkens dan andersom. Dat wordt alleen nooit hardop gezegd. Ook niet wanneer ter sprake komt waarom wilde zwijnen nergens gebruik mogen maken van bestaande of nog te realiseren toegangspoorten voor wild van en naar de Veluwe.

Onderzoek naar rasters

De provincie Gelderland heeft aan Spek Fauna-Advies en Oord Faunatechniek opdracht gegeven om alle zogenaamde lekken (openingen in rasters of het ontbreken van rasters waardoor wilde zwijnen de Veluwe kunnen verlaten) in kaart te brengen. Dit klaarblijkelijk met de bedoeling alles hermetisch af te sluiten voor wilde zwijnen. Het rapport wordt gepresenteerd als "Plan van aanpak wilde zwijnenlekken Veluwe". Er zijn 47 locaties aangetroffen van waaruit wilde zwijnen kunnen 'ontsnappen' richting de rest van Nederland. Jager Spek, die moet weten waarover hij spreekt, heeft van elke locatie berekend welke en hoeveel hekwerken, poorten, klaphekken en wildroosters er nodig zijn om de zwijnen binnen de Veluwe te houden. Ten gerieve van de provincie hebben de onderzoekers er ook nog een prioriteringsmatrix aan toegevoegd. Voor verkeer, landbouwschade en overlast wordt in de onderlinge weging respectievelijk 75%, 20% en 5% berekend. Aanrijdingen op rijkswegen scoren 25 punten, provinciale wegen 5 punten en lokale wegen 3 punten. Voor elke overlastmelding komt er een punt bij. De gemeente Epe scoort het hoogst met 30 klachten voor wat betreft overlast. Als alles in uit-

*Wilde zwijnen in de Kroondomeinen.
Foto: Harry Voss.*

voering zou worden gebracht, wat de titel van het onderzoek toch doet vermoeden, worden de kosten becijferd op ruim 4 miljoen euro.

Het Loo

De op één na hoogste prioriteit heeft het Kroondomein het Loo met 205 punten. Er is landbouwschade vastgesteld die maar liefst 190 punten opleverde. Kroondomein Het Loo is de enige locatie van de 47 lekken waar landbouwschade de doorslag heeft gegeven in de prioriteitenmatrix. In 2007 werd de landbouwschade door de onderzoekers begroot op € 3.748. Gezien de schade-uitkeringen die het Faunafonds heeft uitgekeerd moeten zij dan wel alle mogelijke schade hebben opgeteld tot aan de IJssel aan toe, om aan het genoemde bedrag te komen. Er zijn 3 aanrijdingen met zwijnen geweest op lokale wegen. Bovendien vond men het nodig om meer dan 100 zwijnen af te schieten die dreigden naar het nuloptie-gebied, aan de oostzijde van het Kroondomein te vertrekken. Er waren 6 personen met klachten over overlast. De kosten om voor de familie van Oranje de zwijnen van het Kroondomein binnen de rasters te houden, worden begroot op € 405.514. Onder het kopje 'Bereidheid medefinanciering' staat 'Onbekend'.

Gedrag automobilisten

Helaas zijn er meerdere locaties waarvan je je kunt afvragen of de veroorzakers van schade door wilde zwijnen, de jagers, die decennia lang bewust toegewerkt hebben naar het kweken van een zo groot mogelijke populatie, beloofd moeten worden met gratis hekwerk. Het fokken van kanonnenvlees wordt op die manier alleen maar aantrekkelijker. De provincie is zelf natuurlijk ook verantwoordelijkheid voor de veiligheid op provinciale wegen waar 668 van de 671 aanrijdingen met wilde

zwijnen in 2008 hebben plaatsgevonden. En niet in de laatste plaats is de automobilist zelf verantwoordelijk voor zijn rijgedrag. De intensiteit van het verkeer is toegenomen en er wordt veel te hard gereden, vooral in de avonduren. Pas na honderden ongelukken waar grote in het wild levende dieren bij betrokken waren zoals herten, reeën, dassen en wilde zwijnen, is de provincie deze zomer begonnen met het plaatsen van opvallende waarschuwingsborden met de tekst: "Pas op. Wij steken zomaar over".

Selectief beleid

Het inrasteren van in het wild levende dieren op de Veluwe is in flagrante tegenstelling tot wat de provincie en grote terreinbeherende instanties zoals Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer voor ogen hebben. Zij propageren juist een eendeloze Veluwe met zo min mogelijke obstakels voor in het wild levende dieren. Toegangspoorten naar de Utrechtse Heuvelrug, de IJsseldelta en het Reichswald in Duitsland, moeten politiek gezien, worden bevochten. Maar dat is wel het uiteindelijke doel. Het gaat overigens om faunapassages die de Veluwe moeten ontsluiten, maar waar in de praktijk wilde zwijnen geen gebruik van mogen maken! Dat wordt echter voor het grote publiek verzwegen.

Toekomst

Wat staat het wilde zwijn in de komende jaren te wachten? Na de 'bestandsvermindering' in 2008/2009 van 6153 wilde zwijnen, is er voor 2009/2010 op basis van een nieuw 'werkplan' van de jagers, ontheffing gegeven

voor het schieten van 3561 exemplaren. Het Faunafonds, waarin een overmacht aan jagers zitting hebben, adviseert de provincie inzake het goedkeuren van faunabeheerplannen en aanverwante 'werkplannen' en het verstrekken van ontheffingen.

Dit Faunafonds heeft, waarschijnlijk om de aandacht wat af te leiden van het bijvoege-drag van de jagers, een 10 jaar oud rapport van Geert Groot-Bruinderink "Aantallen wilde zwijnen in het Veluws bos/heidegebied op basis van het natuurlijk voedselaanbod" uit de burelen opgevestigd. Om het natuurlijke voedselaanbod te bepalen, wil het Faunafonds een prognose hebben over de te verwachten mast. En dus stuurt IPC Groene Ruimte Arnhem, een opleidingsinstituut, sinds 2006 elk jaar studenten de bossen in om te kijken naar de groei van eikels en beukennoten. Voor het najaar 2009 werd er een mastopbrengst verwacht van 6.395.000 kg. Dat betekent een goed mastjaar.

De jagers voeren zo hun eigen onderzoek uit. In het verslag van de Vereniging Wildbeheer Veluwe, waar dezelfde heer Spek (van het lekkenrapport) secretaris is, volgen ingewikkelde berekeningen over vetpercentages in relatie tot mastaanbod, uitgevoerd door jagers na het ontweiden van de geschoten dieren. Deze gegevens bevestigen het beeld dat het bij het beheer van de wilde zwijnen op de Veluwe in feite gaat om een vorm van extensieve veehouderij. Aan de hand van talrijke grafieken en berekeningen moet het de lezer (lees: de provincie) duidelijk worden waarom er zoveel dieren moeten worden geschoten.

Drukjacht

Maar het Faunafonds gaat nog verder. In het jaarlijkse advies over het mastaanbod aan minister Verburg van LNV adviseert het Faunafonds op 16 november 2009 onder andere het volgende. "Mede in relatie tot het goede mastjaar en de ervaring dat de methode aanzit met lokvoer onvoldoende effectief zal zijn om de gewenste doelstand van 860 wilde zwijnen te realiseren (bedoeld wordt 'over te houden' R.S.) kan verwacht worden dat de zomerstand in 2010, ook gelet op de extra aanwas volgend voorjaar, substantieel te hoog zal zijn."

Het Faunafonds stelt daarbij nog wel de vraag waarom die hoge stand verschilt per deelgebied of jachtgezelschap, maar neemt niet de moeite om het antwoord daarop te vinden. Het Faunafonds meent dat het van belang is te onderzoeken of de één op één methode (de zogenaamde drukjacht annex drijfjacht), als aanvullend middel de oplossing voor het probleem zou kunnen vormen. Vorig jaar is de ontheffing voor deze zogenaamde drukjacht, dankzij ingrijpen van De Faunabescherming door de rechter geschorst. Om een dergelijke procedure te omzeilen, wenst het Faunafonds nu een proef te doen op de Noord-Veluwe, zodat ervaring kan worden opgedaan met de één op één methode.

Ook hier geldt weer dat slecht gedrag wordt beloond. Fok je teveel wilde zwijnen, dan krijg je automatisch wat je wilt, namelijk de drijfjacht terug.

Fransen hekelen ganzenvergassing

Onderstaande tekst werd ons toegestuurd door een donateur uit Duitsland. Het is het relaas van een Franse jager, die samen met een aantal Franse volksvertegenwoordigers aanwezig was bij één van de vergassingsacties van ganzen in Nederland. Over deze activiteiten, die door verschillende, grote terreinbeheerders zijn uitgevoerd, hebben we zelf in Argus ook al meerdere malen uitgebreid onze afschuw uitgesproken. In dit artikel is, zoals gezegd, een jager aan het woord. De inhoud toont ook duidelijk de wereld gezien door de bril van een jager. Waar het ons hier om gaat is de stekking van het verhaal waaruit overduidelijk het onbegrip en de walging van de Fransen spreekt over de vergassingsacties zelf en over de manier waarop deze werden uitgevoerd. Van een dergelijke, duidelijke stellingname tegen de vergassing was destijds bij de Nederlandse jagers geen sprake! De oorspronkelijke titel van het artikel was 'Gazages en Hollande!'. Het verscheen in *Le Chasseur Français* van de hand van Julien Domingo. De tekst is vertaald door Tom Sino.

De gaskamers van Nederland

Duizenden ganzen vergast! "Gruwelijk". In één woord vatte Yves Buttet, voorzitter van de bond van jagers in het departement Somme en van de 'Unie van kustverenigingen' het verschrikkelijke schouwspel samen waarvan hij in Nederland getuige was geweest.

Een maand geleden (in het juli-nummer van ons blad dit jaar) hebben wij u op de hoogte gesteld van de massaslachting van ganzen en smienten in Nederland. Het is bepaald zinvol om de voorgeschiedenis te kennen van dit schandaal dat daaruit is voortgekomen. In februari jl. heeft onze zusteruitgever "Plaisir de la Chasse" ('De Plezierjacht') de kwestie bespreekbaar gemaakt door te onthullen dat in Nederland jaarlijks duizenden ganzen worden omgebracht door hen te vergassen wegens de aanzienlijke schade die zij zouden toebrengen aan de lokale landbouw. Die informatie veroorzaakte in Frankrijk grote opwinding in de kringen van jagers op waterwild.

Op 17 maart 2009 heeft de Minister van Milieuzaken, Jean-Louis Borloo, tijdens de algemene vergadering van de nationale jagersvereniging FNC¹⁾ beloofd een onderzoek te zullen instellen naar de feiten en de omvang van deze vernietigingsacties en verzekerd dat hij daaruit de consequenties zal trekken voor de jachtseizoenen in Frankrijk. Van 27 tot 29 mei is een afvaardiging uit het parlement naar Nederland geweest om inzicht te krijgen in deze slachtpartij. De missie stond onder leiding van Jérôme Bignon, afgevaardigde van het departement Somme en voorzitter van de 'Commissie Jacht' in de Nationale Vergadering en verder uit drie vertegenwoordigers van de vereniging van jagers op waterwild (Yves Buttet, voorzitter van de jagersgroep Somme en de 'Unie van Kustverenigingen', Guy Harlé d'Ophove, voorzitter van de jagersgroep van het departement Oise en Raymond Marie van de ANCGE²⁾); drie vertegenwoordigers uit de kringen van natuurbeschermers en twee wetenschappers

(Natuurhistorisch museum en de ONCFS³⁾); één vertegenwoordiger van het Ministerie van Milieuzaken en tenslotte twee journalisten van de TV-zender France 3 - Picardië. De pers uit de kringen rond waterwild was volgens de minister op reis en merkwaardigerwijs niet uitgenodigd.

109.000 ganzen gedood

Wat de leden van de missie zouden ontdekken, overtrof hun stoutste verwachtingen. Volgens Nederlandse bronnen (Ministerie van Landbouw) waren tijdens de campagne 2007/2008 109.000 vogels "vernietigd", te weten: 43.000 grauwe ganzen; 40.000 kolganzen en 22.000 smienten. Voor een goed begrip: volgens de ONCFS vangen Franse jagers ongeveer 20.000 ganzen. Deze Nederlandse cijfers hebben slechts betrekking op de "klassieke" regelgeving in de wintermaanden, want in de zomerperiode (1 april - 30 september) gaan de "vernietigingsacties" op een andere wijze gewoon door. Daarbij gebruikte methoden zijn afschot met een premie van € 5,- per geschoten gans; het onvruchtbaar maken van de eieren door ze door te prikken, te schudden of door er maisolie over te gieten; het vangen met behulp van vangkooien, het doodknuppelen of vergassen en tenslotte het ophokken van de jongen, die nog niet kunnen vliegen, buiten de landbouwarealen, waar ze de hongerdood sterven. Het toepassen van deze radicale methoden wordt gerechtvaardigd door de grootte van de landbouwschade: vorig jaar 16 miljoen euro.

Deze overbevolking heeft vele oorzaken. Om te beginnen de explosieve toename die verband houdt met de beschermingswetgeving waarvan de ganzen in Nederland profiteren. Het aantal grauwe ganzen in Noordwest Europa is gestegen van 500.000 in 2006 naar 600.000 in 2007 om verder te stijgen naar 800.000 in 2008.

Aangelokt door de intensieve landbouw, uitgestrekte beschermde gebieden en een geheel jachtverbod, verblijven deze populaties

steeds vaker in Nederland, met het gevolg dat sinds rond 1980 de grauwe ganzen, die rond 1950 daar niet meer voorkwamen, er gingen broeden.

Het falen van de bescherming

Het is duidelijk dat de Nederlandse anti-jachtbeweging heeft geleid tot een populatie die het hele jaar overblijft en tot het achterwege blijven van de regulering van de soort. Beschermingsmaatregelen hebben hun grenzen, dat

blijkt weer. Het met Europees geld beschermen van terreinen in Nederland om daarmee vernietigingsacties te voorkomen, voldoet niet. De betrokkenheid van hun eigen minister leverde de vertegenwoordigers van de Franse jagers heel wat argumenten die wijzen op het enorme falen van deze ver doorgevoerde bescherming om het jachtverbod in februari op te schorten. Maar een reactie van de Franse ecologen maakte de zaak er niet helderder op. Dominique Py (France Nature Environnement, een Franse Natuur en milieuorganisatie), Gunther de Smet (LPO)⁴) en Christophe Hosten (Picardie nature) die toch de massaslachting hadden bijgewoond, hebben verklaard dat “de situatie met betrekking tot de ganzen in Nederland niet vergeleken kon worden met die in Frankrijk en dat de periode dat jacht verboden is, moet worden

uitgebreid tot half januari.”! Yves Buttel was stomverbaasd! Wat hem betreft is het puur en simpelweg provocatie, want uit niets blijkt dat de ganzen die in Nederland vergast worden, niet de ganzen zijn die via Frankrijk doortrekken. Het is dus dringend noodzakelijk de ganzen die bijv. in Spanje of in Frankrijk overwinteren, te ringen om op die manier het percentage vast te stellen van de ganzen die broeden in Nederland.

Eén ding is zeker, de vertegenwoordigers van de jagers op watervogels zijn heel boos en het schandaal zal ook deze zomer voortgaan.

Tot zover het artikel van Julien Domingo. In het blad is vervolgens een kort commentaar op de vergassing opgenomen, geschreven door Jérôme Bignon, een eveneens uit de Franse jachtwereld bekende advocaat.

Jacht en vernietiging: een gruwelijk samenspel van wetten

Nederland is net als Frankrijk gehouden aan de regelgeving 79-409 dat de jacht op vogels tijdens het broedseizoen verbiedt. Bovendien genieten de ganzen in Nederland de status van beschermde diersoort waarop niet gejaagd mag worden maar wel bestreden in geval van cultuurschade. Jérôme Bignon, parlementslid en voorzitter van gespreks-groepen inzake jacht: “Onder het mom van protectie vergassen Nederlanders ganzen. Terwijl wij in de vorm van jacht het recht niet hebben om ze te bejagen. We worden geconfronteerd met een regelgeving die voorziet in het beschermen van jachtwild maar tegelijk het doden toestaat van beschermde dieren. We hebben een filosofisch probleem. Door de grauwe ganzen te beschermen in speciale gebieden, hebben hun trek ontregeld. Ze doen hetzelfde als die kerel die graan strooit voor de wilde zwijnen om hun bewegingsvrijheid in te perken op een terrein maar daardoor hun de toegang tot natuurlijke voedselbronnen afpakt. Als advocaat kan ik zeggen dat u in de goede positie verkeert om een strategie te ontwikkelen ter verdediging van de jacht. Kijk wat u in uw mars hebt, u hebt voldoende troeven in handen. U moet zich bedenken dat de ecologen zelfs niet hebben geprotesteerd tegen deze schandelijke toestand. Wees tactisch. Wat is het doel? Waar gaat het om? Het gaat erom dat u ganzen mag jagen. Voor de verkiezingen van maart 2010 moeten we ganzen kunnen jagen. Op dit moment is van belang: wat gaat u Bordoo voorstellen en wat gaat u hem vragen?”

Als advocaat kan ik u zeggen: u verkeert in de goede positie om een strategie te ontwikkelen ter verdediging van de jacht.”

JÉRÔME BIGNON

Een vlucht ganzen. De droom van de Franse handelaren in waterwild, de schrik van de Nederlandse landbouwer. Foto: Archief De Faunabescherming.

¹) FNC: Fédération Nationale des Chasseurs (Nationale Federatie van jagers)

²) ANCGE: Association Nationale de Chasseurs de Gibier d'Eau (Waterwildjagersvereniging)

³) ONCFS: Office National de la Chasse et de la Faune Sauvage (National Bureau voor jacht en wilde fauna)

⁴) LPO: Ligue pour la Protection des Oiseaux (Vogelbescherming)

Wild van de Veluwe

Als je jagersverhalen mag geloven is er niets zo gezond als het eten van wild, het ultieme scharrelvlees. In december puilen de supermarkten uit van het vlees van herten, wilde zwijnen, reeën, hazen en konijnen. Gerechten worden steeds luxer, de herkomst van ingrediënten steeds dubieuzer. Jagers vinden het buitengewoon handig dat de horeca en de supermarkten zich uitsloven om het eten van wild te promoten. Driesterrenkoks schitteren op de TV en proberen elkaar te overtroeven in het bereiden van uit de natuur geroofde dieren. Jagers vinden het allemaal prima! Een mooier alibi om te kunnen blijven jagen kun je niet verzinnen.

De vleespakketten van wilde zwijnen geschoten op de De Hoge Veluwe zijn al uitverkocht. Wie van de overige Veluwe boseigenaren levert zoveel herten- en zwijnenvlees aan, dat zelfs groothandel de Makro het Veluwse wild in de aanbieding heeft?

Herkomst

Maar wat de consument zich niet realiseert is dat het eerlijke, biologische stukje wildbraad dat hen wordt voorgeschoteld zeer waarschijnlijk afkomstig is van konijnenfokkerijen in China, hertenfokkerijen uit Oost-Europa en Nieuw-Zeeland en uit schietparadijzen voor jagers zoals Argentinië en Afrika. Buiten Nederland worden de meeste wilde zwijnen nog altijd door middel van de zeer wrede drijfjachten geschoten.

Onveilig

Maar ook het Nederlandse wild is niet veilig. Wie niet dagelijks diep het bos ingaat, heeft geen idee van wat zich daar afspeelt. Op de Veluwe zijn het afgelopen jaar ruim 6000 wilde zwijnen geschoten, waaronder veel biggetjes. Het vlees wordt verkocht aan plaatselijke restaurants of de jagers nemen het zelf

mee naar huis. Zelfs het Nationale Park de Hoge Veluwe verkoopt zijn geschoten dieren als wildpakketjes via internet. Opbrengst: 25.000 tot 50.000 euro per jaar. De vraag is groot en in de herfst blijkt het wild vaak al te zijn uitverkocht. Daarna is het nog maar een kleine stap om het aanbod aan te passen aan de vraag. En dat gebeurt dan ook. Hoe meer vrouwtjes-dieren, des te groter de aanwas. Zo worden op de Veluwe de populaties van wilde zwijnen, herten en reeën door jagers gemanipuleerd om er meer te kunnen schieten.

Wildgroei

In 1977 werden er volgens het ministerie van Landbouw 655 wilde zwijnen op de Veluwe geschoten. Nu gaat het om ruim 6000 exemplaren. We kunnen rustig spreken van wild-exploitatie in plaats van wildbeheer. En de consumenten zijn daar medeplichtig aan.

Dat jagen nooit op een diervriendelijke manier kan gebeuren, werd opgetekend uit de mond van een 'professionele' jager op de Veluwe: "Op het eerste schot viel de big ter plekke. De volwassen dieren renden weg in paniek. De overige vijf biggen drukten zich aan de grond en gingen daarna rennend naar de dekking. Het volgende schot was een misser en op het volgende schot tolde er een over de bol en bij het schot daarna nog een. Op de plaats zelf is er grote schrik en paniek...."

De internationale Horeca-groothandel floreert als nooit tevoren, de jager glorieert en de Nederlandse wildconsument hapt zeer waarschijnlijk evenveel dierenleed naar binnen als met welk ander stuk vlees dan ook. Fijne Feestdagen!

REDACTIE.

Poster "Wilt U dit op uw bordje" van De Faunabescherming tegen de jacht en tegen het eten van in het wild geschoten dieren. Foto: Harry Voss.

Het Eerste Nationale Hubertustreffen

REDACTIE

Onder deze wat wereldse naam voor een lokaal gebeuren werd door Gert-Jan Oplaat, voormalig Tweede Kamerlid voor de VVD, op 17 oktober 2009 een jachtkermis georganiseerd in Markelo (Overijssel). Als kamerlid heeft deze mijnheer Oplaat bij het tot stand komen van de Flora- en faunawet altijd vóór verruiming van de plezierjacht gestemd. Niet echt verbazend dus, dat Oplaat zich hier laat zien als jagersvriend.

De duivencarrousel is sinds 21 juli 2008 een verboden middel om duiven te lokken bij de jacht en schadebestrijding. Toch wordt de duivencarrousel onder het oog van politie te koop aangeboden tijdens het hubertustreffen in Markelo door de stand Lokvogels.
Foto: Herman de Jong

Paul Averdijk Ongediertebestrijding heeft de das als logo gekozen. Naast vangkooien voor katten, vossen en kleine roofdierjes verkoopt hij ook vangkooien voor dassen. Naar zijn zeggen om ze te verplaatsen! Maar wie controleert dat? Wie controleert überhaupt wat er met al deze vangmiddelen uitgespookt wordt? De politie heeft geen tijd en kent de Flora- en faunawet niet. De Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) de AID, mag niet opsporen. En de Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's) zijn vaak in dienst van jagers of jagen zelf.
Foto: Ineke van den Abeele.

Onder de standhouders was de jachtsport dan ook ruim vertegenwoordigd. Van dierpreparateurs tot jachtreizen naar het buitenland, vangkooien voor katten, vossen en dassen, het treiteren van in gevangenschap gehouden roofvogels voor zogenaamde shows, tot de verkoop van het bij wet verboden lokmiddel als de duivencarroussel. Een molentje waarop geschoten duiven rond draaien om soortgenoten voor de loop van het geweer te lokken.

Samen met "Stop de plezierjacht Markelo" was De Faunabescherming present met een bijzondere actie. "Verpleegsters" en "ziekenbroeders" deelden envelopjes uit met daarin condooms onder het motto:

*Echte mannen doen het zonder wapen
Jagers uitsluitend met condoom
Voor een verantwoord populatiebeheer
En tegen jachtbegeer
Wij willen geen jagers meer!*

Laserschot Benelux, de schietsimulator was een eclatant succes. Mannen van middelbare leeftijd verdringen zich om toch maar niets te hoeven missen van de drijfjacht op wilde zwijnen in Oost-Europa of de jacht op de Big Five in Afrika. Opgezwepen door afwisselend geluid van opgedreven in angst verkerende dieren en salvo's uit geavanceerde kogelgeweren, lieten de Nederlandse jagers zich in hun kreten niet onbetuigd. De exploitant van deze kemischachtige jagers-attractie biedt zijn schietsimulator ook aan als gegarandeerd succes op party's of voor teambuilding bij bedrijven.

Foto: Ineke van den Abeele.

Tekst op het pamflet dat werd uitgedeeld aan de bezoekers van het Hubertustreffen

In Overijssel schieten jagers jaarlijks meer dan 3.000 reeën

Overijssel kent een groot aantal jagersclubs (wildbeheereenheden) namelijk 46 stuks. Zij zijn opgericht door de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV). Elke jagersclub moet tenminste 5.000 hectaren grondgebied tot zijn beschikking hebben. In de omgeving van Markelo heet de club Wildbeheereenheid Holten en is ongeveer 5.000 hectaren groot.

Alle wildbeheereenheden ressorteren weer onder de Provinciale Faunabeheereenheid Overijssel. Daar zijn Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO), Landschap Overijssel, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de KNJV, Particulier Grondbezit en de Boerenjagers Vereniging in vertegenwoordigd. Die maken een Faunabeheerplan voor vijf jaren dat moet worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.

In de KNJV-Wildbeheereenheid Holten zijn ongeveer 40 jachthouders en combinanten actief. Daarnaast mogen zij nog een onbepaald aantal gastjagers en drijvers mee laten jagen.

Landgoederen als Weldam en Wiene (Graf zu Solms Sonnenwalde), Landgoed De Sprengenberg, Huis Diepenheim (Baronesse de Vos van Sreenwijk), Nijenhuis en Westerflie (Graaf Schimmelpenninck), liggen (deels) binnen de KNJV-WBE Holten.

Hoewel het niet mogelijk is om reeën te tellen, beweren jagers dat er 10.666 reeën (voorjaarstand) in Overijssel leven. Jaarlijks schieten zij een derde daarvan dood. Ruim 3.250 reegeiten, reebokken en reekalveren vallen dus jaarlijks ten prooi aan Overijsselse jagers. Terwijl er volgens deskundigen helemaal geen reeën geschoten hoeven te worden. Reeën volgen de draagkracht van hun omgeving om te leven. De jacht op reeën is pure trofeeën plezierjacht.

Vossen worden overdag en 's-nachts met lichtbakken bestreden wegens schade aan sportvelden, hobbymatig gehouden vee, Freiland kippen, korhoenders en weidevogels of gewoon voor de lol. De jagers vermelden geen aantallen geschoten vossen noch hun uit hun hol gehaalde jongen, maar houden alle gegevens onder de pet.

Verder worden er onder andere roeken geschoten en worden alle wilde zwijnen, die zich in Overijssel bevinden, uitgerooid. De jachtwildsoorten haas, fazant en houtduif zijn massaal doelwit van jagers vanaf 15 oktober en wilde eenden en konijnen al vanaf 15 augustus. Voor sommige soorten is tot 1 januari, voor andere tot 1 februari, de plezierjacht op deze dieren toegestaan.

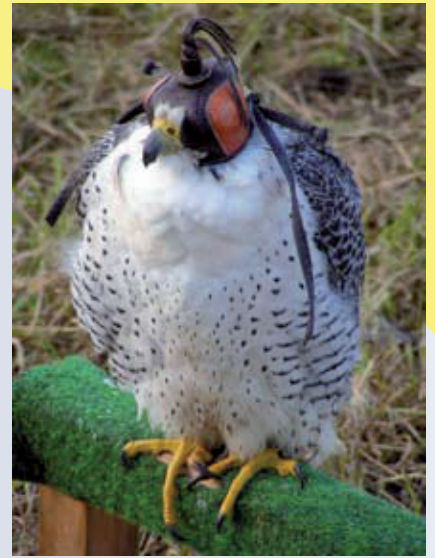
De Faunabeheereenheid zou jaarlijks verslag moeten uitbrengen aan Gedeputeerde Staten over aantallen geschoten dieren die met een ontheffing van de provincie zijn geschoten. Gedeputeerde Staten op haar beurt moet die aantallen geschoten dieren op verzoek openbaar maken. Dat gebeurt niet. Bovendien is het Faunabeheerplan 2009-2014, op basis waarvan duizenden dieren mogen worden geschoten, goedgekeurd zonder Provinciale Staten daarin te kennen.

De Faunabescherming en de Werkgroep Stop de Plezierjacht Markelo vinden dit laakbaar handelen en roepen de politieke partijen op niet klakkeloos te aanvaarden wat jagers en jachtgezinden, burgers trachten wijs te maken.

Een "spectaculaire roofvogelshow" ontbrak natuurlijk niet. Kunstjes met roofvogels voorschotelen aan een kritiekloos publiek is aan de orde van de dag. De valkenier uit Rijssen heeft een hele verzameling (uitheemse) roofvogels beschikbaar. De London Zoo is er niets bij.

Wij zagen een oehoe, harrishawk, Amerikaanse buizerd, Afrikaanse arend, Amerikaanse zeearend, giervalk, slechtvalk, kerkuil en een dwergooruil. Zoveel dierenleed bij elkaar aan in gevangenschap gehouden roofvogels waarvan de specifieke eigenschappen van het dier zijn afgenomen of permanent grof worden onderdrukt, zou iedereen aan het denken moeten zetten. Niet in de laatste plaats het ministerie van LNV, dat kwistig blijft rondstrooien met vergunningen aan valkeniers. Foto's: Ineke van den Abeele.

Ministerieel erkende dierenpreparateur Thijssens is bezig een steenmarter te ontdoen van zijn vachtje. "U kunt met hem uw wensen doorspreken over uw jachttrofeeën of het opsieren van uw etalage", laat hij op zijn website weten. De herkomst van deze dieren, of zij nu wel of niet zijn aangemeld bij de politie zoals voorgeschreven wanneer het beschermde dieren betreft, is meestal niet te achterhalen. Een onmiddellijk preparatieverbod voor alle zogenaamd "gevonden" of geschoten dieren zou vele dieren het leven sparen en bovendien jachttrofeeën-reizen naar het buitenland onaantrekkelijker maken. Foto: Ineke van den Abeele.

De nieuwste mobiele jachthut om dieren op comfortabele wijze te schieten. De jager zit warm, droog en kan de jagers-sleurhut 's avonds weer mee naar huis nemen. Handig tegen baldadige jeugd of anti's, maar hoe leg je het uit aan de burens? Foto: Ineke van den Abeele.

Hazenstand holt achteruit

Uit onderzoek van de Zoogdiervereniging in samenwerking met SOVON blijkt dat de hazenstand hard achteruit gaat. In de laatste tien jaren blijkt de populatie hazen met ongeveer 30% te zijn afgenomen. Door schaalvergroting en intensivering van de landbouw heeft de haas minder leefruimte en beperkt voedselaanbod waardoor de kans op ziektes toeneemt. Bovendien duikt in heel Europa sinds de tachtiger jaren een virusziekte op, het European Brown Hare Syndrome (EBHS), die de hazenstand ernstig treft.

Het weerhoudt jagers er echter niet van om vanaf 15 oktober flink op hazenjacht te gaan. Via de media laat een jager van wildbeheerenheid De Schermer en omstreken ons weten, dat men echt niet van plan is om alles af te schieten, want volgend jaar willen ze ook weer kunnen jagen. Deze opmerking zorgde voor de nodige reacties van lezers van het Noord-Hollands Dagblad. Op de site van deze jagersclub staat namelijk dat jagers vooral jagen om de natuur te beschermen...

Klachten

Met de start van het jachtseizoen stromen de klachten over de jacht en het gedrag van jagers weer binnen. Een getuige uit Haarlem meldt ons dat zij tijdens een fietstocht in de omgeving van Amstelveen werd geconfronteerd met walgelijke jachtaferelen. De hagel vloog haar om de oren toen zij vijftien jagers met geweren gadesloeg. De flinke mannen zaten met z'n allen achter één haas aan. Toen de vrouw van de schrik was bekomen, heeft ze het voorval bij de politie gemeld.

Autoruit aan diggelen

Een 71-jarige jager uit Darveveen had het in de buurt van het sportveld Darveveen voorzien op een konijn. Gelukkig voor het konijn miste de jager het dier. De hagel trof echter wel de auto van een bezoeker van een voetbalwedstrijd. Een ruit werd volledig vernield. Onderzoek moet uitwijzen of de jager de regels heeft overtreden. Voorzitter Gerrit Hidding van de plaatselijke wildbeheerenheid ziet het als een betreurenswaardig jachtincident. *Bron:* Dagblad van het Noorden.

Werkstraf

Een 62-jarige jager is door de politierechter veroordeeld tot een werkstraf van 80 uur. De man heeft in de regio Apeldoorn, Epe en Zutphen regelmatig mensen bedreigd. In 2008 bedreigde hij een politieagent met de Russische Maffia (!). Hij zou daar goede contacten mee hebben en de agent wel uit de weg laten ruimen. Ook bedreigde hij een bestuurder van de wildbeheerenheid Noordoost Veluwe na een ruzie. Hij beloofde het bestuurslid dat hij de trekker zou overhalen zodra hij de man voor de hoogzit zou krijgen. De jager zorgde

in het verleden ook al voor veel problemen. Zo schold hij onder meer een officier van justitie uit en verscheen hij meerdere malen niet op zittingen. Van de werkstraf van 80 uur is de helft voorwaardelijk. *Bron:* De Stentor.

Geen succes op golfbaan

Jagers die op de golfbaan van de golfclub Rijk van Nijmegen in Groesbeek zwijnen op afstand moeten houden, hebben nog geen geluk gehad. Volgens de club richten de zwijnen voor duizenden euro's schade aan. Vanaf eind oktober mogen de jagers zelfs de hele nacht op jacht om de zwijnen tegen te houden. De golfclub laat nu een hekwerk bouwen van 900 meter lang. Dat lijkt ons een verstandiger keus! *Bron:* Dagblad van het Noorden.

Jachtakte inleveren

De politie heeft twee jagers uit Lutte opgepakt die worden verdacht van stroperij omdat ze zonder toestemming twee wilde zwijnen hebben afgeschoten. De politie nam poolshoogte in het gebied toen er schoten werden gelost. Daar troffen ze de jagers uit Lutte aan. Het duo, dat lid is van de wildbeheerenheid de Lutte, moet hun jachtgeweren en jachtakte inleveren. De WBE was zo in de war van het voorval dat ze de woordvoering over dit incident overlieten aan Roel Korbee van Staatsbosbeheer. In het gebied komen ruim tien everzwijnen voor, die vanuit Duitsland naar Twente getrokken zijn. *Bron:* Tubantia.

Jacht op tamme fazanten

De twee leden van de jagersvereniging Baarle-Nassau hebben een hoge boete gekregen omdat zij vorig jaar in november gekweekte fazanten hebben uitgezet. Doel was uiteraard om deze dieren vervolgens af te kunnen schieten. De jagersvereniging en de jagers Fons B. en Fons S. moeten vijftienduizend euro betalen en ze zijn hun jachtvergunning kwijt. De jagers werden in november vorig jaar door de politie op heterdaad betrapt. *Bron:* De Telegraaf.

Lepelaar Harrie afgeschoten

Lepelaars die vanuit Nederland naar Afrika trekken om te overwinteren, lopen een groot risico om onderweg te worden afgeschoten. Jaarlijks worden zo'n veertig lepelaars in Frankrijk neergeschoten. Dat is één procent van de Nederlandse populatie. Natuurmomenten meldde dit naar aanleiding van de dood van lepelaar Harrie. Harrie was speciaal met een zendertje uitgerust en was op de website van Natuurmonumenten te volgen. In Nederland doen we ons best om te zorgen dat leefgebieden voor lepelaars geschikt blijven of geschikt gemaakt worden zodat de soort hier kan overleven. "In Frankrijk knalt een jager zo'n vogel op zijn trektocht naar het zuiden af", aldus Otto Overdijk. Lepelaars zijn een bedreigde soort, maar mede dankzij onze inspanningen neemt sinds eind jaren tachtig hun aantal gelukkig weer toe. *Bron:* nu.nl.

Jachtakte kwijt na plaatsen van strik

Dit jaar werd door een wandelaar in een bosje in het natuurgebied Reesdal onder IJhorst (gemeente Staphorst) een strik aangetroffen nabij een grote dassenburcht waarin zichtbaar één of meerdere dassen waren gehuisvest. Bij nader onderzoek door een lid van het Regionaal Milieu Opsporings Team (ReMOT) politie IJsselland bleek dat de strik in de bosrand vangklaar was opgesteld, waardoor een dier zich zou kunnen verhangen. Niet alleen wilde dieren maar ook een loslopende hond zou op deze manier aan zijn einde kunnen komen. Tijdens het posten, waarbij ondersteuning werd verleend door een jachttopzichter en een medewerker van het team Horst & Waterland, kon de jager worden aangehouden. Hij werd op heterdaad betrapt bij het controleren en het weer vangklaar opstellen van de strik. De man verklaarde dat het zijn bedoeling was om een vos te vangen. Het risico dat een das zich in de strik zou verhangen schatte hij maar op tien procent. Tegen de jager werd proces-verbaal opgemaakt. In overleg met de afdeling bijzondere wetten is zijn jachtakte inmiddels ingetrokken. *Bron:* Dier & Milieu.

Protesten tegen strik voor vos op Vlieland

Staatsbosbeheer maakt nog altijd jacht op minstens één vos op Vlieland en overweegt nu om op het eiland verboden vangmiddelen

als strikken en klemmen te gebruiken om de “sluwe vos” te vangen.

De Partij voor de Dieren verzoekt minister Verburg om geen toestemming te verlenen voor het vangen van vossen met deze verboden middelen. Bron: Dagblad van het Noorden.

Het gaat hier om stroperspraktijken en de bedoeling van de wet is juist om dat te voorkomen. Maar de minister vindt niet dat er sprake is van stroperij. Onnodig lijden van de dieren zal worden voorkomen, benadrukt ze. Een vreemde uitspraak en een vreemde gang van zaken. Niet voor niets staan deze middelen op de lijst van verboden vangmiddelen. De dieren komen na lang lijden ellendig aan hun einde en de middelen zijn ook nog eens niet selectief. Er zijn wel diervriendelijker en effectievere middelen voor handen om een vos levend te vangen. Illegaal gebeurt het vangen van vossen wel vaker door middel van vangkooien, maar legaal blijkt dat nu ineens onmogelijk te zijn! Zou het niet beter zijn om meer moeite te doen om degene(n) die de vos heeft uitgezet op Vlieland, op te sporen en aan te pakken. Hoe sluw en gevaarlijk is iemand die iets dergelijks doet? Zoals er nu wordt omgegaan met de situatie op Vlieland, is het wel erg aantrekkelijk voor mensen die kwaadwillig zijn om dieren uit te zetten, om ze vervolgens te (laten) bejagen, zelfs met de meest dieronvriendelijke middelen. Het zou onacceptabel zijn als de provincie ontheffing verleent voor het gebruik van deze verboden martelwerktuigen om de vos alsnog te vangen.

Mocht u getuige zijn van jachtmisstanden, laat u ons dat alstublieft weten.

Voor anti-jachtgroepen is er eens per half jaar een overleg.

Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met Jan van den Berg, tel: 054- 736 13 22

Als u informatie heeft voor deze rubriek of wilt reageren, kunt u mailen naar de redactie van Argus. Het redactieadres vindt u in de colofon op pagina 23.

ISSN 0166-5073

Argus is het kwartaaltijdschrift van De Faunabescherming. Argus wordt toegestuurd aan donateurs die ten minste € 16,- per jaar betalen via postbanknummer 116072 te Renkum.

Sympathisanten betalen € 5,- per jaar en ontvangen jaarlijks de Fauna-nieuwsbief.

Indien u Stichting De Faunabescherming testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Donateursadministratie

Postbus 150, 6870 AD Renkum, Postbanknummer 116072.

Voor adreswijzigingen en vragen over de jaarlijkse donatie kunt u ons mailen: donateurs.adm@faunabescherming.nl

Bij betaling vanuit het buitenland dient men de volgende codes te gebruiken:

IBAN: NL84INGB0000116072 en BIC: INGBNL2A.

Secretariaat

Mw. A.P. de Jong, Amstedijk Noord 135,
1183 TJ Amstelveen,

Telefoon (020) 641 07 98, Telefax (020) 647 37 00,

E-mail: info@faunabescherming.nl

Penningmeester

Mw. I. v.d. Abeele, Korenbloemstraat 30,
6871 WE Renkum,

Telefoon (0317) 318487

Bestuur

I. v.d. Abeele, G.A. Ellenbroek, A.P. de Jong, B. de Jong,
H.H. Niesen, R. Stockmann, S.H.D. Voss.

Medewerkers

Gerard Ellenbroek, Betty de Jong, Pauline de Jong,
Harm Niesen, Inge Sloos.

Redactieadres

Gerard Ellenbroek, Ratelaar 47, 7322 GM Apeldoorn,
Telefoon (055) 360 360 6,

E-mail: redactie.argus@faunabescherming.nl

Website

www.faunabescherming.nl

Lay-out en druk

Van Berkum Graphic Solutions, Zwaag

Knipselkrant

Zes keer per jaar verschijnt de FaunaKnipselkrant, een bloemlezing van de in de Nederlandse pers verschenen artikelen over jacht en faunabeleid. U kunt zich abonneren door overmaking van € 8,- per jaar op postbanknummer 116072 ten name van donateursadministratie Stichting De Faunabescherming te Renkum, onder vermelding van ‘knipselkrant’. Voor de krant bestemde knipsels kunnen worden gestuurd naar: Fauna-Knipselarchief, Schelfhoutplantsoen 10, 1701 NG Heerhugowaard.

Doelstelling

Stichting De Faunabescherming is een niet-gesubsidieerde, landelijke vrijwilligersorganisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeleid.

Stichting De Faunabescherming tracht haar doel te bereiken door het bepleiten van verbetering in de wetgeving, het propageren van onderzoek en het bekendmaken van onderzoeksresultaten aan beleidsinstanties en publiek.

